Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 3½ πέννες.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐτὸ καθ' ἑξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας», καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς «ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας».

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γράσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 37ος | Ἐν Ἀθήναις, 6 Σεπτεμβρίου 1930 | Ἔτος 52ον.—Ἀριθ. 40

ΜΙΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Α'.

Μὲ λένε Ρήνα, δηλαδὴ Εἰρήνη. Εἶμαι δώδεκα χρονῶν κι' ἔχω μακρυὰ χέρια καὶ μακρυὰ ποδάρια, ποὺ βρίσκονται ἀδιάκοπα σὲ κίνηση, καὶ ποὺ ἔδωσαν ἀφορμὴ στ' ἀδέλφια μου καὶ στὰ ξαδέρφια μου νὰ μοῦ κολλήσουν τὸ παρατσούκλι Καβουρίνα. Ἔχω τὴν ἰδέα πὼς εἶμαι πολὺ ἄταχτη καὶ ἀρκετὰ κακοαναθρεμμένη, μὰ σᾶς βεβαιῶ πὼς συχνὰ μετανοῶ γιὰ τὶς τρέλλες μου. Ὡστόσο τὸ περασμένο καλοκαίρι ἔκανα τόσες πολλές, ὥστε δὲν ἀντέχω στὸν πειρασμὸ νὰ μὴν τὶς διηγηθῶ καὶ σὲ σᾶς. Μὰ πρέπει πρῶτα νὰ μοῦ δώσετε τὴν ὑπόσχεση πὼς δὲν θὰ μὲ μιμηθῆτε. Ναί;

Τὸ περσινὸ καλοκαίρι ἦταν τὸ καλοκαίρι τῶν ἀπεργιῶν: Ἀπεργία τῶν σιδηροδρομικῶν, ἀπεργία τῶν ψωμάδων, ἀπεργία τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν. Ὡς κι' οἱ δάσκαλοι, κι' οἱ καθηγηταὶ ἀκόμη σκέφθηκαν νὰ περγήσουν. Δυστυχῶς ὅμως οἱ τελευταῖοι δὲν τὴν πραγματοποίησαν. Πόσο θὰ εἶχαν κάνει εὐτυχισμένα τὰ παιδιά! Μὰ ὡστόσο καὶ χωρὶς ἀπεργία, ἦρθε μιὰ μέρα ποὺ τὰ σχολεῖα ἔπαψαν τὰ μαθήματά τους. Οἱ γονεῖς μου μ' ἔστειλαν, μαζὶ μὲ τοὺς δυὸ μικροὺς ἀδελφούς μου, τὸν Μίμη καὶ τὸν Τοτό, καὶ τὴν ἀδελφούλα μου τὴ Μαρίκα, νὰ περάσωμε τὶς διακοπές μας στῆς μεγάλης μας θείας Στέλλας. Ἡ θεία Στέλλα φιλοξενοῦσε στὸ σπίτι της κι' ἄλλα δυὸ παιδιά, μακρυνὰ ξαδέλφια μας, τὸν Ἀλέκο καὶ τὴν Ἀννέτα. Ὁ Ἀλέκος ἔχει τὴν ἴδια ἡλικία μὲ μένα. Ὅταν μεγαλώσουμε θὰ παντρευθοῦμε.

Ἡ θεία Στέλλα ἔχει μιὰ θαυμάσια παραθαλάσσια ἔπαυλη σὲ μιὰ ἐξοχὴ τοῦ Κορινθιακοῦ, γεμάτη πεῦκα καὶ ἀμπέλια. Στὰ πολὺ μικρὰ παιδιὰ δὲν ἀρέσει ἡ ἐξοχὴ αὐτή, γιατὶ ἡ παραλία δὲν ἔχει διόλου ἄμμο, κι' εἶναι σκεπασμένη μὲ χαλίκια καὶ μὲ φύκια. Θὲ μεγάλοι πάλι βαριοῦνται, γιατὶ δὲν ὑπάρχει ἕνα «κέντρον», ὅπου νὰ πηγαίνουν νὰ διασκεδάζουν, κι' οὔτε κανένα ξενοδοχεῖο τῆς προκοπῆς, ὥστε «δὲν ἔχει κανεὶς ποῦ νὰ βάλῃ τὰ καλά του φουστάνια», ὅπως λέει ἡ καμαριέρα τῆς θείας Στέλλας. Ὅπως κι' ἂν ἔχουν τὰ πράγματα, ἐγὼ πῆγα ἐκεῖ κάτω, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ διασκεδάσω, καὶ νὰ διασκεδάσω μάλιστα ἔκτακτα.

Ἄ, ναί! ὡραῖα τὸν πραγματοποίησα τὸ σκοπό μου. Δὲν εἶχαν περάσει καλὰ-καλὰ δυὸ ἡμέρες ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀφιξή μας, κι' ἡ θεία Στέλλα μᾶς εἶπε μὲ ἐπίσημο τόνο:

— Παιδιά μου, παρατήρησα πὼς κάνετε ὅλοι σας φριχτὲς ἀνορθογραφίες καὶ δὲν ξέρετε νὰ σχηματίσετε οὔτε μιὰ φράση σωστή. Ἀκοῦστε, λοιπόν, τί ἀποφασίσαμε, ὁ θεῖος σας κι' ἐγώ: (Δησμόνησα νὰ σᾶς πῶ, πὼς ὁ θεῖος Παῦλος, ὁ ἄντρας τῆς θείας Στέλλας, δὲν ἀποφασίζει ποτὲ τίποτε μονάχος. Ὑπακούει πάντοτε τυφλὰ τὴ θεία Στέλλα, σὰν νἆταν μικρὸ παιδάκι.)

Ἡ θεία Στέλλα ἐξακολουθεῖ:

— Ἀπὸ αὔριο ἡ δεσποινὶς Ποθητοῦ, μιὰ πολὺ μορφωμένη νέα, θὰ ἔρχεται νὰ σᾶς κάνῃ μάθημα, δυὸ ὧρες κάθε πρωΐ.

Νεκρικὴ σιγή! Ὅλοι μας κοιταζόμαστε κατάχλωμοι. Τέλος ὁ Τοτὸς ἀρχίζει νὰ κλαίῃ:

— Εἶμαι πολὺ μικρούλης, θεία Στέλλα!

Ἐγὼ ψιθυρίζω παρακαλεστικά:

— Θεία μου, ἐγὼ εἶχα πάθει τύφο φέτος.

Τὸ Μίμη τὸν ἔπιασε ἕνας ἀπὸ ἐκεῖνους τοὺς ξαφνικοὺς καὶ φοβεροὺς θυμούς του. Ἄρχισε νὰ χτυπᾷ τὰ πόδια του καὶ νὰ οὐρλιάζῃ:

— Λοιπόν, δὲν θὰ κάνωμε διακοπές; Τότε γιατὶ ἤρθαμε στὴν ἐξοχή; Αὐτὸ δὲν εἶναι δίκιο πρᾶγμα!

Ἡ θεία Στέλλα σηκώθηκε μ' ἀξιοπρέπεια, ἔπιασε τὸ Μίμη ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τὸν ἔβγαλε ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα. Δὲν τολμοῦσαμε πιὰ οὔτε κἰχ νὰ κάνουμε. Ἡ θεία μας ταχτοποίησε τὰ μαλλιά της στὸ μέτωπό της, — ποτὲ μου δὲν ἔχω ἰδεῖ νὰ ξεφεύγῃ οὔτε κἂν μιὰ τριχούλα ἀπ' αὐτὰ τὰ μαλλιά, — κι' ὕστερα ἐξακολούθησε μὲ τὸν ἴδιο τόνο:

— Αὔριο στὶς ἐννέα, τὸ πρωΐ, θὰ κατεβῆτε ὅλοι σας στὸ γραφεῖο, μαζὶ μὲ τὰ τετράδιά σας καὶ τὶς πέννες σας. Ἂν δὲν φανῆτε ἐπιμελεῖς, καὶ δὲν πάρετε καλοὺς βαθμούς, θὰ ἀποφασίσω νὰ μὴν κάνω τὴ μεγάλη κλήρωση ποὺ γίνεται κάθε χρόνο στὴ γιορτὴ τοῦ θείου Παύλου.

Εἴχαμε κάτι μοῦτρα βγαίνοντας ἀπὸ τὸ σπίτι! Ἡ φυλὴ τῶν «στρειδιῶν»

μουντζόκλαιγε — στρείδια ἔχομε ὀνομάσει τὸν Τοτὸ καὶ τὴ Μαρίκα, γιατὶ ὅπου κι' ἂν πᾶμε κι' ὅ,τι κι' ἂν κάνωμε, κολλοῦν πάντα σὲ μᾶς . . . — Ἡ φυλὴ τῶν «ἀγρίων» ἔτρεμε ἀπὸ ἀγανάκτηση. Ὁ Ἀλέκος κι' ἐγὼ εἴμαστε οἱ δυὸ ἀρχηγοὶ τῶν «ἀγρίων». Διατάξαμε τὰ «στρείδια» νὰ πάφουν τὴ συναυλία τους. Ὕστερα πήγαμε σ' ἕνα ἀπόμερο σημεῖο τῆς ἀκρογιαλιᾶς κι' ἐκεῖ, ἀνεβασμένος ἐπάνω σὲ μιὰ μεγάλη πέτρα, ὁ Ἀλέκος μᾶς ἔβγαλε λόγο:

«—Ἀγαπητοί μου σύντροφοι, εἴμαστε θύματα...» (Σελ. 470, στ. α'.)

—Ἀγαπητοί μου σύντροφοι, εἴμαστε θύματα τοῦ κεφαλαιοκρατισμοῦ. Κάθε ἐργαζόμενος ἄνθρωπος ἔχει δικαίωμα νὰ ξεκουράζεται μετὰ τὴν ἐργασία του. Ἐμᾶς μᾶς στέρησαν τὶς διακοπές μας καὶ ὅμως εἴχαμε ἐργασθεῖ ὁλόκληρο τὸ χειμῶνα μὲ τὸν ἱδρῶτα τοῦ προσώπου μας!

— Κόφ'το! Κόφ'το! φώναξε ὁ Τοτὸς μὲ τὴ λεπτὴ φωνή του. Ὁ μπαμπάς σου ἔλεγε πὼς ἂν δὲν ἤσουν καὶ φέτος καλὸς στὰ μαθήματά σου, θὰ σ' ἔβαζε ἐσωτερικό.

Ψυχραιμότατος, ὁ Ἀλέκος ἄρπαξε τὸν Τοτὸ ἀπὸ τὸ γιακὰ καὶ τὸν ἔκανε νὰ κατρακυλήσῃ ὥς κάτω στὴν θάλασσα. Ὁ δύστυχος ἀδερφός μου ξεφώνιζε σὰ νὰ τὸν εἶχαν σφάξει. Ὁ Ἀλέκος ἐξακολούθησε:

— Ποιὸς γνωρίζει αὐτὴ τὴ δεσποινίδα Ψήτοῦ, Εὐστοῦ, Ποθητοῦ, ξέρω 'γὼ πῶς τὴ λένε:

— Ἐγὼ τὴν ξέρω, πετάχθηκε ἡ Ἀνγέτα, ποὺ χώνει παντοῦ τὴ μύτη της. Ὅλα τὰ ξέρω ἐγώ!

— Ἀνέβα ἐδῶ καὶ λέγε τί γνωρίζεις.

Ἡ Ἀννέτα, ἀνεβασμένη στὸ βῆμα σὰν πραγματικὸς ῥήτορας, καμάρωνε σὰν πραγματικὸ παγώνι.

— Λέγεται δεσποινὶς Ποθητοῦ. Φοράει ἕνα φόρεμα μολυβί, χρυσὰ ματογυάλια, ἕνα ἄσπρο καπέλλο ἐπάνω σ' ἕναν πελώριο κότσο καὶ μιὰ ζακέττα πλεχτὴ πράσινη λαχανιά.

— Τί ἀνόητα ποὺ εἶναι αὐτὰ τὰ κορίτσια, ἔκανε ὁ Ἀλέκος. Μόνο στὰ φουστάνια ἔχουν τὸ νοῦ τους. Εἶναι νέα, γριά;

— Γριά, πολὺ γριά! Θἄναι τοὐλάχιστον . . . τριαντάπέντε χρονῶν.

— Τριαντάπέντε χρονῶν γυναίκα δὲν εἶναι γριά, βλακοκόριτσο. Καὶ ποῦ κάθεται;

— Στὸ σχολεῖο. Εἶναι ἀδερφὴ τῆς δασκάλισσας. Ἤρθε γιὰ νὰ περάσῃ τὸ καλοκαίρι ἐδῶ καὶ κουβάλησε μαζί της δυὸ γάτες καὶ τρία καναρίνια. Ἡ θεία Στέλλα τὴν εἶδε στὴν ἐκκλησία καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ τῆς δώσῃ μαθήματα πλεχτικῆς. Καθὼς λέει κι' ἡ Μαργαρώ, (ἡ χοντρή μας μαγείρισσα) «Ἡ κυρία ὅλο θέλει νὰ μαθαίνῃ. Ὅταν δὲν μαθαίνει πλέξιμο, μαθαίνει μαγειρική· ὅταν δὲν ἀνακατώνεται στὴ μαγειρική, ἀνακατώνεται στὴν πολιτική. Καὶ φαίνεται πὼς μοιάζουν πολὺ ἡ μαγειρικὴ μὲ τὴν πολιτική», πρόσθεσε ἡ Μαργαρώ.

— Ὅλο βλακεῖες λές, τὴ μιὰ μεγαλύτερη ἀπ' τὴν ἄλλη, εἶπε ὁ Ἀλέκος μὲ περιφρόνηση. Ὁπωσδήποτε, ἂν τῆς θείας τῆς ἀρέσει νὰ μαθαίνῃ, ἐμᾶς δὲν μᾶς ἀρέσει διόλου· κι' ὕστερα, δὲν ἔχω καμμιὰ ὄρεξη νὰ ἔχω γιὰ δασκάλα μιὰ γυναίκα. Πρέπει νὰ ἐπαναστατήσουμε!

— Ὡραῖα! Νὰ κάνωμε ἀπεργία!

— Ναί, μὰ πῶς; Θὰ μᾶς μαλώσουν, θὰ μᾶς τιμωρήσουν. Ἔχει κανεὶς σας καμμιὰ ἰδέα;

Ἐγὼ εἶχα μιὰ ἰδέα καὶ περίφημη μάλιστα. Μὰ δὲν ἤθελα νὰ τὴν ἐμπιστευθῶ στὰ «στρείδια» ποὺ ἦταν ἄξια νὰ τὴ μαρτυρήσουν. Ἀνέβηκα, λοιπόν, κι' ἐγὼ μὲ τὴ σειρά μου στὸ βῆμα:

— Πρέπει νὰ ἐνεργήσωμε σὰν τοὺς ἀληθινοὺς ἀπεργοὺς ποὺ τρομοκρατοῦν τοὺς ἐργοδότες καὶ τοὺς ἀναγκάζουν νὰ ὑποχωρήσουν. Ἐντωμετάξὺ δὲν σᾶς ζητῶ τίποτε ἄλλο, παρὰ τυφλὴ ὑπακοὴ σὲ μᾶς τοὺς ἀρχηγούς. Ἀπόψε στὶς ἕξη θὰ μαζευτοῦμε ὅλοι στὰ πεῦκα. Ἐκεῖ θὰ σᾶς πῶ τί ἀποφασίσαμε.

Στρείδια κι' ἄγριοι ὁρκίστηκαν ἀπόλυτη ὑπακοή. Ἐγὼ πῆρα μαζί μου τὸν Ἀλέκο, κι' οἱ δυό μας, κρυμμένοι πίσω ἀπὸ τὴ βάρκα τοῦ μπάρμπα-Βασίλη, καταστρώσαμε τὸ ἀμυντικό μας σχέδιο. Τὸ σχέδιο αὐτὸ θὰ τὸ βάζαμε ἀπὸ αὔριο κιόλας σ' ἐφαρμογή.

(Διασκευὴ ἀπὸ τὸ γαλλικό.)

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

BLAISE CENDRARS

ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙ ΤΗΣ ΜΙΡΕΓΙΑΣ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Μιὰ μέρα, ὁ μπαμπὰς μὲ σέρνει στὸ Παρίσι. Δὲν κατορθώσαμε νὰ ἰδοῦμε τὴ μαμμά. Φαίνεται, ἔλειπε ταξίδι γιὰ δουλειές. Τὸ Παρίσι μοῦ φάνηκε θλιβερό, οἱ δρόμοι σταχτεροί, καὶ τόσος ἀνήσυχος κόσμος στοὺς δρόμους! Ὅλοι θαρρεῖς νὰ βιάζωνται καὶ δίχως ἄλλο ἡ ζωὴ θἄναι σκληρή. Μόνο ὁ μπαμπάς μου σφύριζε. Μὲ πήγαινε πάντα «ὁδὸς Μοντοργκεῖγ», τοῦ ἄρεσε, τοῦ θύμιζε τὰ νειάτα του, ὅταν σπούδαζε. Ἀνεβαίναμε στὰ λεωφορεῖα. «Βλέπεις ἐκεῖ, στὴ γωνιά; ἦταν ἕνας ποὺ πουλοῦσε κάρδαμο, στὰ χρόνια τὰ δικά μου, ἕνας μανάβης, ποὺ διαλαλοῦσε τραγουδιστά: «Κάρδαμο τῆς πηγῆς, ὑγεία τοῦ σώματος!» Κι' ὁ μπαμπὰς τραγουδοῦσε στὴ μέση τοῦ δρόμου. Δοκίμαζε νὰ μουρμουρίσει καὶ τὸ μαθητικό του τραγούδι: «Μιὰν ἡμέρα, ἕνα θηρίο» καθὼς τὸν καιρὸ ποὺ πηγαίναμε νὰ κάνωμε τὸ γύρο τῶν ἀρρώστων στὰ χωριά μας.

Ἀκόμα ξαναζῶ γιὰ μιὰ φορὰ τὴν παιδιάτικη τὴ λευτεριά μου, μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ καλοκαιριοῦ· ἔπειτα δὲ θὰ ξαναγυρίσω ποτὲ πιὰ στὴν Προβηγγεία.

Στὸ Ἐὐρὰγκ ὅλο τὸ Μάη. Δεκαπέντε μέρες τίς περάσαμε στὸ Κρῶ· κατὰ τὸν τρυγητό, στὰ ξαδέρφια μου στὴ Βωκλοῦζ· στὴν Ἀβινιόν, καφὲ μὲ γάλα τὸ πρωΐ καὶ παξιμάδια· στὸ Σατὼ Νὲφ ντὲ Πὰπ κάνω σταφυλοθεραπεία· στὸ Σαὶν-Ρεμὺ ντὲ Προβὰνς ὁ μπαμπὰς κάνει θεραπεία στοὺς ρευματισμούς του. Θέ μου, Θέ μου, ξαναγίνομαι κοριτσάκι. Θέ μου, Θέ μου, νᾶχα μείνει στὸν τόπο μου! Τραγουδᾶνε, μεσάνυχτα, κάτω ἀπ' τὰ πλατάνια:

«Στὸ περιβολάκι μου καταμεσίς . . .»

κι' ἀτελείωτες στροφὲς μπαίνουν μέσα στὴ μαγιάτικη ἐκκλησιά. Μὲ πόσην εὐχαρίστηση φάλλουμε τ' ἀντίφωνα στὸ χορὸ τῶν «εὐαγγελικῶν» γυναικῶν, ὁ Παῦλος, ἡ Μαργαρίτα, ἄλλα ξαδερφάκια κι' ἐγώ! «Κύριε, ἐλέησον». Οὔτε μιὰ φορὰ δὲ λείψαμε. Ἑκατὸ μετάνοιες. Ὅλες μας τὶς ἐκτελοῦμε. Ἡ Καισαριανὴ ἡ ἀψηλὴ μελαχροινὴ ἀπ' τὸ ὑποσταπικό, ἐκείνη φέρνει τὰ ἑκατόφυλλα τριαντάφυλλα γιὰ νὰ στολίσει τὸ βωμὸ τῆς Παρθένας, καί, τὸ πρωΐ μὲ τὸν ὄρθρο, ὅταν τύχει νὰ μὴν πᾶμε στὸν τρύγο, γιατὶ φυσάει δυνατά, ἢ ὅταν μᾶς ἀναγκάζουν ν' ἀργοπορήσουμε λίγο, γιατὶ ἔτυχε νἄναι πολὺ δροσόπαγο μέσα στὰ κλήματα καὶ δὲν μπορεῖ ν' ἀρχίσει ἡ δουλειά,—περνάει ἡ ὥρα μας, ἐμᾶς τῶν κοριτσιῶν, νὰ φροντίσουμε τὸ κρυφὸ περιβολάκι, τὸ κρυφὸ μαντρωμένο περιβολάκι, ποὺ δὲν ἔχει, παρὰ μόνο τριαντάφυλλα, ἑκατόφυλλα τριαντάφυλλα,

καὶ ποὺ ἡ Καισαρινὴ τὰ περιποιέται μόνο γιὰ τὴν Παρθένα καὶ δὲν ἀφίνει νὰ τ' ἀγγίξει ἄλλος.

Ἀκόμα ἄρρωστος ὁ μπαμπάς. Ἄρρωστος τοῦ θανάτου. Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν εἶν' ἀστεῖα. Ὁ ἴδιος κάνει τὴ διάγνωσή του, καί, σὰν πολὺ μεγάλη κοπέλλα ποὺ εἶμαι τώρα, μοῦ λέει: «— Παιδί μου, τέσσερις ἡμέρες ἔχω ἀκόμα».

Βρισκόμαστε,—στὴν τύχη σὰ νὰ πεῖς — σ' ἕνα δωμάτιο ξενοδοχείου, κάπου σὲ θλιβερὴ ἐπαρχιακὴ πολιτεία, ὅπου ὁ μπαμπὰς ἐστάθηκε, γιατὶ αἰσθανόταν πολὺ ἄσχημα τέσσερις μέρες. Ὅλες αὐτὲς τὶς τέσσερις μέρες, δὲν τὸν ἀφίνω ἀπὸ κοντά μου. Κι' ἀφοῦ βλέπω πὼς ἄρχισε κιόλας νὰ παραμιλάει, στέλνω τηλεγραφήματα: στὴ μητέρα μου, ποὺ θἄναι στὸ Παρίσι, στὸ μεγάλο μου τὸν ἀδερφὸ ποὺ εἶναι σὲ Τράπεζα στὸ Μεξικό, σὲ μιὰ πρωτότοκη ἀδερφὴ παντρεμμένη στὴν Τύνιδα, ποὺ δὲν τὴν εἶδα ποτέ μου. Ὁ μπαμπὰς παραμιλάει. Σοῦρχεται νὰ κλαῖς, νὰ κλαῖς, σὰν τὸν βλέπεις ἔτσι. Τοῦ τραγουδῶ, μὰ πῶς ἀλλοιῶς, παρὰ κρατώντας τὰ δάκρυα;

«Στὸ κουτάκι μου ἔχω στολίδια»

«Στὸ κουτάκι μου ἔχω στολίδια»

«Στὸ κουτάκι μου ἔχω στολίδια»

Δὲν ξέρω τί νὰ πῶ. Ὁ μπαμπὰς μὲ τρομάζει. Ἄνοιξε τὰ μάτια του. Ἦταν στὰ μισὰ τῆς νύχτας. Ἐγὼ θρυμάτιζα τὸν πάγο στὴ γαβάθα. Ὁ μπαμπὰς μὲ φωνάζει. Κόπηκε ἡ καρδιά μου. Τὰ μάτια του μὲ καταπίνουν. — «Παιδί μου, κορούλα μου χρυσή, μοῦ λέει, νὰ ξέρεις τὸ μυστικό μου, φέτος τὸ καλοκαίρι, στὸ Βισύ, σοῦ πῆρα 300 φράγκα ἀπ' τὸν κουμπαρά σου.»

Καὶ τὸν πῆραν τὰ κλάμματα.

Θαρρῶ πὼς πέφτω. Νὰ τὸν ἔκανα νὰ σώπαινε!

— Ἀνέβα στὴν καρέκλα, μοῦ λέει. Ἐκεῖ, δές, στὸ ἀρμάρι μὲ τὸν καθρέφτη, στὸ ἡμίψηλό μου, ἀπὸ μέσα ἀπ' τὴ φόδρα, θὰ βρεῖς ἀκόμη ἕνα ἑκατόφραγκο: αὐτὸ μόνο μπορῶ νὰ σοῦ δώσω . . .»

Κρυώνω.

. . . . . .

Ὁ σταθμάρχης ἔβαλε τὸ μπαμπὰ στὴν αἴθουσα ἀναμονῆς τῆς Πρώτης. Ὅλους τοὺς χωρικοὺς ἐκεῖ μέσα τοὺς γνωρίζω. Περμένουν τὸ τραῖνο ἀπ' τὸ Παρίσι, ποὺ τοὺς φέρνει πάντα συγγενεῖς. Ὁ πόνος μὲ κατατρώει μέσα στὴ μεγάλη πολυθρόνα μὲ τὰ κόκκινα ντύματα. Ξαναγύρισα στὸν τόπο, μὲ τὸ χρυσό μου τὸν μπαμπά. Εἶναι στὸν τοῖχο μιὰ ρεκλάμα Π.—Α.—Μ.— (Παρίσι, Λυών, Μασσαλία), ποὺ ἄλλοτε μὲ προσκαλοῦσε στὸ ταξίδι . . . Περπατάνε ἀπάνω σὲ λιωμένα λουλούδια . . . Τέλος πάντων ἔφτασε ἡ μαμμά. Ἡ νύχτα πέρασε σὲ κάποιους μισο-συγγενεῖς. Ὅλη νύχτα, ἀκούω τὴ καμπάνα νὰ σημαίνει γενεκρώσιμα. 12 Ἰουλίου. Στὶς 13 φόρεσα τὰ μαῦρα καὶ πέρασα τὸ ψάθινο καπελλάκι μου μέσα σὲ σιγκὴ μελάνη. Στὶς 14 Ἰουλίου εἶμαι στὸ Παρίσι. Εἶμαι 15 χρονῶν. Ἡ μαμμὰ ἀμέσως μ' ἐδήγησε στὶς ἀδελφές, ὁδὸς Νότρ-Νταμ-ντὲ Σάν. Ἀπὸ τότε, ἡ κατάμονη καστανιὰ μαδάει ὅλη τὴ χρονιὰ μές στὴν αὐλή. Ἀπὸ τότε, ὁ οὐρανὸς εἶναι σὰ νἄχει σκουριάσει. Ἀφογκράζομαι συρτὰ ψιθυρίσματα στοὺς διαδρόμους τοῦ ἀρχαίου μοναστηριοῦ, τὰ κλίκ-κλίκ τῶν κομπολογιῶν, καὶ κάπου-κάπου σὰ μιὰ ταραχὴ ἀπὸ σιδηρόδρομο, ποὺ θὰ περνάει ἀπὸ κάτω, στὶς ὑπόγειες ράγιες. Στὸν τοῖχο ἔχουν ἕναν Ἐσταυρωμένο. Κρυώνω. Ὧρες-ὧρες, ἀκέραιο τὸ παμπάλαιο σπίτι τρεμοσειέται. Εἶμαι ὁλομόναχη, μέσα στὴ μακριά μου νυχτικιά. Ἕνα χαρτὶ τσαλακώνω στὴν καρδιά μου: Τὸ ὕστερο ἑκατοστάρικο τοῦ μπαμπᾶ.

(Μετάφραση) ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ.

Τ' ΑΡΚΟΥΔΑΚΙΑ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΒ'.

— Τὰ μετάλλια! τὰ μετάλλια!

Ἄλλο δὲν ἄκουγες ἐκείνη τὴν ἡμέρα στὴ Ζωούπολη. Τὸ ἔλεγαν οἱ Πρόσκοποι, τ' ἀδελφάκια τους, οἱ γονεῖς τους, οἱ μπαρμπάδες τους, οἱ φίλοι τους, ὅλος ὁ κόσμος. Ἡ πόλη ἦταν ἀνάστατη. Μικροὶ καὶ μεγάλοι ἔτρεχαν νὰ ἰδοῦν τὴν τελετὴ τῆς ἀπονομῆς τῶν μεταλλίων στοὺς γενναίους Προσκόπους, ποὺ εἶχαν κάνει τόσα ἀνταγαθήματα.

Στὴν πλατεῖα, κάτω ἀπὸ ἕνα λαμπρὸ οὐρανό, εἶχε στηθεῖ μιὰ ἐξέδρα στο-

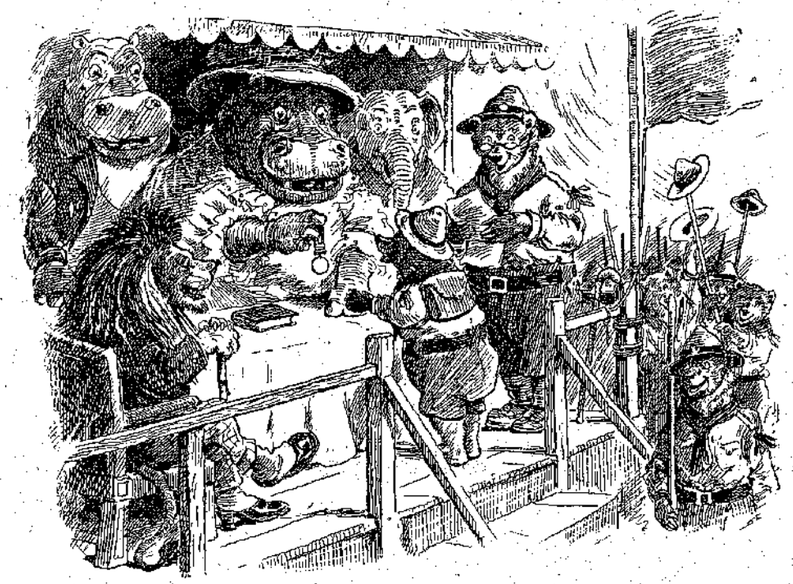

λισμένη μὲ σημαῖες καὶ μὲ μυρτιές. Ἐκεῖ-πάνω ἔλαβαν θέση οἱ ἐπίσημοι· ὁ Δήμαρχος κ. Ἱπποπό, μὲ τὴν κόρη του, τὴ δεσποινίδα Ποταμία, ποὺ ἦταν τὸ ὡραιότερο κορίτσι τῆς Ζωούπολης· ὁ κύριος Προβοσκίδας, ὁ ἀρχηγὸς τῶν «Μπανανῶν», ὁ κύριος Ἀρκουδάκης, ὁ ἀρχηγὸς τῶν «Μελισσῶν», κι' ὁ πρίγκιπας Λιονταρῆς, ἀδερφὸς τοῦ Βασιλιᾶ κι' ἐπιτελάρχης.

Δεξιὰ παρατάχθηκαν οἱ Πρόσκοποι μὲ τὴ στολή τους, μὲ τὸν ὁπλισμό τους καὶ μ' ὅλο τὸ καμάρι ποὺ μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε. Ἡ πλατεῖα γέμισε κόσμο ποὺ δὲν ἔπεφτε οὔτε μῆλο. Κι' ἀφοῦ οἱ σαλπιχτὲς βάρεσαν σιωπητήριο, σηκώθηκε ὁ κ. Ἀρκουδάκης μὲ τὰ γυαλιά του καὶ διάβασε μεγαλόφωνα τὴν ἔκθεσή του.

Στὴν ἀρχὴ εἶπε τί εἶναι ὁ Προσκοπισμὸς καὶ τί περίμενε ἀπ' αὐτὸν ἡ Πατρίδα. Ὕστερα ἐξιστόρησε τί καὶ τί ἔκαμαν οἱ Πρόσκοποι ἐκείνη τὴν περίοδο—πράγματα ποὺ σεῖς τὰ ξέρετε πιὰ μὲ τὸ νῖ καὶ μὲ τὸ σῖγμα—διηγήθηκε πὼς ἡ δική του ὁμάδα νίκησε στὸν ψευτοπόλεμο, (χωρὶς ν' ἀναφέρῃ ὅμως τοὺς νικημένους, γιὰ νὰ μὴν προσβάλῃ τὸν κ. Προβοσκίδα,) καὶ τέλος μίλησε γιὰ

τὶς καλὲς πράξεις, τοὺς ἱππποτισμούς, τἀνδραγαθήματα, τὸ Γοργὸ Ταχυδρομεῖο, τὸ δύσκολο κουβάλημα μὲ τὴ βροχὴ καὶ τὰ λοιπά.

Κ' ἦρθε ἡ μεγάλη στιγμή.

Τὰ μετάλλια καὶ τὰ βραβεῖα—βιβλία χρυσόδετα, βάζα ἀσημένια, ἀγαλματάκια κι' ἄλλα ὡραῖα δῶρα—ἦταν στὸ τραπέζι. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς φώναζε ἕνα-ἕνα τὰ ὀνόματα, καὶ κάθε Πρόσκοπος ποὺ ἄκουγε τὸ ὄνομά του, ἄφινε τὸν κοντό του, ἔβγαινε ἀπὸ τὴν παράταξη, ἀνέβαινε στὴν ἐξέδρα κι' ἔπαιρνε τὸ μετάλλιο καὶ τὸ δῶρο του ἀπὸ τὸ λεπτὸ χεράκι τῆς ὡραίας Δημαρχοπούλας, ἐνῷ οἱ ἄλλοι Πρόσκοποι καὶ τὸ πλῆθος ξεσπιοῦσαν σὲ ζητοκραυγές, ἐπευφημίες καὶ χειροκροτήματα :

— Μπράβο ! μπράβο ! ἄξιος ! ἄξιος ! ἄξιος ! Ζήτω ! . .

Ὁ Ἀστρονόμος, ὁ Κοκκινέλης, ὁ Χοντρούλης, ὁ Κατεργαράκος, πῆραν ἄλλος βραβεῖο, ἄλλος μετάλλιο, ἄλλος κι' ἀπὸ τὰ δυό, κι' ἀποθεώθηκαν. Ἀλλὰ ἡ μεγαλύτερη ἀποθέωση ἔγινε στὸν Ἀρκουδοπουλάκη. Ὁ κόσμος ἐφρένιασε ὅταν εἶδε τὸ μικρούλη ν' ἀνεβαίνη στὴν ἐξέδρα γιὰ νὰ πάρῃ τὸ μετάλλιό του, οἱ Πρόσκοποι ἔσειαν τὰ καπέλλα τους ἀπάνω στοὺς κοντούς, κι' ὁ ὑψηλότατος Λιονταρῆς, ὁ ἀγαθὸς πρίγκιπας, γελοῦσε μὲ τὴν καρδιά του.

Ἀξέχαστη τελοσπάντων θἄμενε στὴ Ζωούπολη ἡ ὡραία αὐτὴ τελετή.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Τ' ΑΠΟΓΙΟΜΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ

Τῆς Ἄννας τῆς ἀρέσει πολὺ νὰ κάθεται κοντὰ στὸ παράθυρό της καὶ νὰ κεντᾷ. Γιατὶ ἀπὸ τὸ παράθυρό της, ποὺ δὲν πέφτει οὔτε πολὺ ψηλὰ οὔτε πολὺ χαμηλά, ἔχει μπροστά της μιὰ θέα μαγευτική : ἕνα πάρκο, πιὸ πέρα μιὰ φαρδυὰ λεωφόρο, κι' ἀκόμα πιὸ πέρα ἕνα λιγνὸ καμπαναριό, ποὺ προβάλλει ἀνάμεσα ἀπὸ δέντρα ψηλὰ καὶ πυκνόφυλλα.

Ὅλο τ' ἀπόγιομα τὸ περνᾷ ἐκεῖ, μὲ τὸ κέντημά της. Κι' ὅσο εἶναι νωρίς, κάθεται καὶ καμαρώνει τὰ παιδάκια, ποὺ ἔρχονται μὲ τὶς ντντάδες τους στὸ πάρκο. Ἄλλα κυλοῦν τὸ στεφανάκι τους, ἄλλα σέρνουν τὸ καρροτσάκι τους, ἄλλα σκάβουν μὲ τὸ φτυαράκι τους. Ἄμα ὅμως ἔρχεται ἡ ὥρα ποὺ ὁ φύλακας σφυρίζει γιὰ νὰ βγῇ ὁ κόσμος, καὶ τὰ παιδάκια φεύγουν κι' αὐτὰ μὲ τὶς ντντάδες τους, ἡ Ἄννα μελαγχολεῖ. Ἀκούει τὴν πόρτα ποὺ κλείνει, κι' ἡ καρδιά της σφίγγει. Τώρα οἱ μόνες φωνὲς ποὺ τῆς ἔρχονται ὡς τ' αὐτιά, εἶναι τὰ κελαϊδήματα τῶν πουλιῶν. Ἀλλὰ σιγὰ-σιγὰ συνηθίζει καὶ στὴ μοναξιά της. Ὅσο μάλιστα οἱ βραδυνὲς σκιὲς πυκνώνουν, τῆς φαίνεται πὼς εἶναι πιὸ ὡραῖα ἔτσι, ποὺ δὲν εἶναι κανένας στὸν κῆπο. Γιατὶ αἰσθάνεται καὶ μέσα της τὴν ἴδια γαλήνη, ποὺ βασιλεύει καὶ στὸ πάρκο. Κι' ὅταν τ' ἀστέρια ἀρχίζουν ἕνα-ἕνα ν' ἀνάβουν στὸν ἀπάλινο οὐρανὸ ἐκείνης τῆς ὥρας, τῆς φαίνεται πὼς τῆς γνέφουν γιὰ νὰ τῆς ποῦν πὼς ἔτσι εἶναι, χωρὶς ἀμφιβολία, καλύτερα.

Κάθε ἀπόγιομα, μαζὶ μὲ τ' ἄλλα παιδάκια, ἔρχονται καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ προξένου τῆς Γαλλίας. Κι' αὐτὰ τὰ βρίσκει πιὸ χαριτωμένα ἀπ' ὅλα ἡ Ἄννα. Εἶναι ὁ Ραοὺλ κι' ἡ Ζοζὲτ. Τὸ μόνο κακὸ εἶναι ποὺ ὁ Ραοὺλ ἀγάβει εὔκολα. Ἂν ἐκεῖ ποὺ χτίζει μὲ τὸ φτυαράκι του, ἀφίσῃ ἡ Ζοζὲτ νὰ πέσῃ τὸ τόπι της — χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ἡ καϊμένη, — στὸ φούρνο του καὶ τοῦ τὸν γκρεμίσῃ, ἀλίμονό της τί ἔχουν νὰ τραβήξουν οἱ μπούκλες της ! Γιατὶ ἀπ' αὐτὲς τὴν ἁρπάζει καὶ κόκκινος-κόκκινος ἀπ' τὸ θυμό, τῆς τραντάζει τὸ κεφάλι ὅσο νὰ ξεθυμάνῃ. Ἡ Ζοζὲτ ἡ δύστυχη πονάει καὶ σκούζει. Τὴν ἀκούει ἡ ντντά της νὰ κλαίῃ, πετάγεται ἀπ' τὸν πάγκο ποὺ κάθεται καὶ πλέκει ἡσυχη, καὶ τρέχει νὰ δῇ τί συμβαίνει.

— Ραοὺλ, Ραοὺλ ; Τὴν ἀδερφούλα σου γυρεύεις νὰ ξεμαλλιάσῃς ; Οὔ, δὲ ντρέπεσαι ! . . Ἔλα, φίλησέ την, καὶ νὰ παίζετε φρόνιμα, σὰν καλὰ παιδιά, γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ σᾶς πάρω καὶ θὰ φύγουμε . . . Ἀ !

* * *

Ἐκεῖνο τἀπόγιομα, τὴν ὥρα ποὺ ἡ ντντά μάλωνε τὸ Ραοὺλ, περνοῦσε ἀπὸ τὸ ἴδιο δρομάκι τοῦ κήπου κι' ὁ Νάσος. Ὁ Νάσος εἶναι πολὺ πιὸ μεγάλος ἀπ' τὸ Ραοὺλ, πολὺ πιὸ μικρὸς ὅμως

«Τῆς Ἄννας τῆς ἄρεσε νὰ κάθεται κοντὰ στὸ παράθυρο . . . »
(Σελ. 472, στ. α'.)

ἀπ' τὴν Ἄννα. Κι' ἄμα ἄκουσε πὼς ὁ Ραοὺλ μάλωνε μὲ τὴν ἀδελφούλα του, στάθηκε, τὸν κοίταξε μὲ τὰ φρύδια μαζωμένα, κι' ὕστερα ὕψωσε τὰ μάτια του πρὸς τὸ παράθυρο τῆς Ἄννας :

— Μέσα εἶναι ὁ Μίμης, Ἄννα ;

Ὁ Μίμης, ἀδερφὸς τῆς Ἄννας, ἦταν συμμαθητής του.

— Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὄχι. Τὸν θέλεις ;

— Ναί. Τοῦφερα ἕνα βιβλίο.

— Καὶ δὲν περνᾶς μέσα νὰ τἀφήσῃς σὲ μένα ;

* * *

— Κάθησε, ἂν θές νὰ τὸν δῇς καὶ τὸν ἴδιο. Ὅπου νἄναι θἄρθῃ. Τὸν ἔστειλα νὰ μοῦ πάρῃ κλωστή.

Ἡ Ἄννα ἔχει πάντα κοντά της καὶ μιὰ δεύτερη καρέκλα, γιὰ ν' ἀκουμπᾷ τὸ καλαθάκι της. Μόλις ὅμως εἶδε τὸ Νάσο νὰ μπαίνῃ, πῆρε τὸ καλαθάκι στὴν πρδιά της καὶ τοῦ τὴν πρόσφερε νὰ κάτσῃ.

Ὁ Νάσος κάθεται καὶ ρίχνει κι' αὐτὸς τὸ βλέμμα του ἔξω, στὸν κῆπο.

— Εἶδες τὸ Ραοὺλ ;

— Ναί . . . Μὰ τί ἔκανε ; Ἔδερνε τὴν ἀδερφή του ;

— Χμ . . . Σχεδόν. Πῆγε νὰ τῆς ξερριζώσῃ τὰ μαλλιά . . .

— Τί τοῦ ἔκανε ;

— Τίποτα . . . Κεῖ ποὺ ἔπαιζε μὲ τὸ τόπι της, τῆς γλύστρησε κι' ἔπεσε σ' ἕνα φοῦρνο ποὺ ἔχτιζε ὁ Ραοὺλ καὶ τοῦ τὸν γκρέμισε . . . Γι' αὐτό. Ἀλήθεια, δὲ μοῦ εἶπες . . . Ἐσύ, ἂν εἶχες μιὰν ἀδερφούλα, θὰ τῆς τραβοῦσες ποτὲ τὰ μαλλιά ;

Ὁ Νάσος χαμογελᾶ.

— Ἐγώ ; Ὄχι . . . Κι' εἶχα κι' ἐγὼ μιὰν ἀδερφούλα, μὰ ὁ Θεὸς μᾶς τὴν πῆρε . . .

— Ναί, τὸ ξέρω . . . γιὰ τὴ Διαμαντίνα σας δὲ λές ; Μά . . . τί ἔπαθες ; Κλαῖς ;

Ἕνα δάκρυ εἶχε λάμψει στὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ τοῦ Νάσου. Ἄμα τὸν ρώτησαν ὅμως ἂν κλαίῃ, βιάστηκε νὰ τὸ σφουγγίσῃ

— Ὄχι . . . Μ' εἴδατε νὰ κλαίω ; Ἤθελα ὅμως νὰ μὴ μᾶς τὴν πάρῃ ὁ Θεός.

Κι' ὁ Νάσος ἄξαφνα σωπαίνει. Ἡ Ἄννα τὸν βλέπει ποὺ σωπαίνει, καὶ καταλαβαίνει πὼς κάτι θὰ θυμᾶται. Γι' αὐτὸ δὲν τοῦ μιλεῖ ἄλλο.

Κι' ἀλήθεια, ὁ Νάσος θυμᾶται. Θυμᾶται ἕνα πρωΐ, ὅταν ἦταν μικρὸς κι' ἦταν ὁ πρῶτος χρόνος ποὺ πήγαινε σχολειό, ποὺ φώναξε τὴν Ἀθηνὰ νὰ τοῦ ξεκρεμάσῃ τὴ σάκκα του ἀπ' τὴν κρεμάστρα, κι' εἶδε στὸ πλαϊνὸ κρεμαστήρι καὶ μιὰ σκουφίτσα μὲ γυαντέλλες.

— Πές μου, Ἀθηνά, ποιανοῦ εἶναι αὐτὴ ἡ σκουφίτσα ;

— Ποιανοῦ ; Δική μας ! Γιὰ τὸ μωρό μας.

— Ἀλήθεια ; Ποῦ τὸ ἔχουν ;

— Στὴν κάμαρα τῆς μαμμᾶς . . .

— Ἄχ . . . Νὰ πάω νὰ τὸ δῶ ;

— Ὄχι. Δὲν κάνει τώρα, γιατὶ θὰ τὴν ἀνησυχήσῃς. Ὁ μπαμπάς σου μοῦ εἶπε νὰ μὴν ἀφήσω κανένα νὰ μπῇ.

— Καὶ τὸ μωρὸ τί εἶναι ;

— Κορίτσι . . . Θὰ τ' ἀγαπᾷς ;

— Ναί . . . ναί . . . Ἄχ ! Ἄφησέ με νὰ τὸ δῶ . . .

— Ἄμα γυρίσῃς ἀπ' τὸ σχολειό, θὰ τὸ δῇς . . . Πές μου ὡστόσο : πόσο θὰ τὴν ἀγαπᾷς τὴν ἀδερφούλα σου ;

— Πολύ. Νά, τόσο : σὰν τὸν οὐρανό !

* * *

Πάλι καλὰ ποὺ ἦρθε κι' ἡ ὥρα νὰ τοὺς σχολάσουν κεῖνο τὸ πρωΐ. Ἦταν ἡ μόνη φορὰ ποὺ γύρισε μόνος του στὸ σπίτι. Καὶ γύρισε λαχανιασμένος

Ἡ Ἀθηνᾶ, καθὼς τὸν εἶδε νὰ μπαίνῃ στὸ σπίτι ξαναμμένος ἀπ' τὴν τρεχάλα, χαμογέλασε καὶ τὸν χάϊδεψε :

— Ἔλα . . . πᾶμε . . .

Καὶ τὸν ἔμπασε στὴν κρεβατοκάμαρα τῆς μαμμᾶς. Ἡ μαμμά του ἦταν κάπως ἐξαντλημένη, μὰ μ' ὅλη της τὴν ἀδυναμία, γύρισε πρὸς τὴν πόρτα ποὺ ἄνοιξε καὶ τοῦ χαμογέλασε :

— Θέλεις νὰ δῇς τὴν ἀδελφούλα σου ; Νά τη !

Κοιμόταν σὲ μιὰ κούνια, ποὺ τὴν εἶχαν στήσει πλάϊ της, τυλιγμένη σὲ φασκιές. Εἶχε ἕνα ρόδινο κεφαλάκι, χωρὶς μαλλιὰ καὶ χωρὶς φρύδια. Μὲ τὸ στόμα καὶ τὰ ματάκια της κλειστά . . . Οὔτε τσίνουρα εἶχε. Τί ἡσυχα ποὺ κοιμόταν ! Μόλις τὰ ρουθουνάκια της σάλευαν . . .

Ὁ Νάσος ἄνοιξε τὰ μάτια του καλὰ καὶ τὴν κοίταζε. Εἶχε ἀνοίξει καὶ τὸ στόμα του μάλιστα, καὶ γιὰ νὰ τὴ βλέπῃ καλύτερα, ψήλωσε στὰ νύχια. Κοίταξε ὕστερα τὴ μαμά του μ' ἕνα βλέμμα ὅλο εὐγνωμοσύνη, καὶ πατώντας στὶς μύτες, γιὰ νὰ μὴν ξυπνίσῃ τὴν ἀδελφούλα του, βγῆκε ἀπ' τὴν κρεβατοκάμαρα.

Τὴν ἄλλη μέρα τὴ βάφτισαν κιόλα. Τῆς ἔδωσαν τὄνομα τῆς γιαγιᾶς : Διαμαντίνα. Ἀλλὰ δὲν ἐπρόφτασαν νὰ τὴ δοῦν μὲ μαλλάκια, μὲ φρύδια καὶ μὲ τσίνουρα, ποὺ ἡ Διαμαντίνα τους πέθανε. Φαίνεται πὼς ὁ γιατρὸς τὸ εἶχε πεῖ πὼς δὲ θὰ ζοῦσε, καὶ τὴν ἡμέρα ποὺ ἦταν νὰ ξεψυχήσῃ, ὁ μπαμπὰς εἶπε στὴν Ἀθηνᾶ νὰ πάρῃ τὸ Νάσο καὶ τὰ δυὸ ἄλλα του ἀδέρφια καὶ νὰ τοὺς πάῃ στὴ θεία τους. Ἐκεῖ ἔμειναν ὅλη τὴν ἡμέρα. Καὶ τὸ βράδυ ποὺ γύρισαν, Διαμαντίνα δὲν εἶδαν. Δηλαδὴ ὁ Νάσος τὴν εἶχε ξεχάσει κιόλα . . . κι' οὔτε τὴν ἀποζήτησε κεῖνο τὸ βράδυ. Τώρα ὅμως ποὺ εἶναι πολὺ πιὸ μεγάλος, τὴν ἀποζητᾷ . . .

* * *

— Νά τος ὁ Μίμης, ἔρχεται . . .

— Ἄ, ἔρχεται ; Θὰ πῆγε κι' ἄλλοῦ φαίνεται, γιατὶ ἄργησε . . . Ἀντίο. Πάω νὰ τὸν συναντήσω στὴν ξώπορτα.

Κι' ἡ Ἄννα μένει πάλι μόνη. Σὲ λίγο μάλιστα θὰ μείνῃ ἐντελῶς μόνη, ὅπως πάντα. Γιατὶ ἡ ὥρα ποὺ ὁ φύλακας σφυρίξῃ γιὰ νὰ βγῇ ὁ κόσμος, εἶναι κοντὰ πιά.

Κ. Π. ΛΕΥΚ.

Η ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΤΟΜ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ἀπὸ HARRIET BEECHER-STOWE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὅταν ἔφτασαν στὴν ἀποβάθρα, ἡ Ἑλίζα βοήθησε τὴν κυρία Σμιθ νὰ κατεβεῖ, κι' ὁ Γιώργης, ἀφοῦ στάθηκε νὰ ἐπιβλέψει τὶς ἀποσκευές, πῆγε ὕστερα στὸ γραφεῖο τοῦ πλοιάρχου νὰ βγάλει εἰσιτήρια. Ἐκεῖ ἄκουσε δυὸ ἀνθρώπους ποὺ στεκόνταν παράμερα, νὰ καυβεντιάζουν.

— Πρόσεξα ὅλους τοὺς ἐπιβάτες, ἔλεγε ὁ ἕνας. Εἶμαι σίγουρος πὼς δὲν ἔχουν ἔρθει.

— Ἡ γυναίκα μοιάζει σὰ λευκή, ἀποκρίθηκε ὁ Μάρκς, ὁ παλιός μας γνώριμος. Ὁ ἄντρας ἔχει κι' αὐτὸς ἀνοιχτὸ χρῶμα καὶ σημάδια μὲ καυτὸ σίδερο στὰ χέρια.

Τὸ χέρι τοῦ Γιώργη, καθὼς ἔπαιρνε τὰ εἰσιτήρια, δοκίμασε κάποια τρεμούλα. Γύρισε ὅμως ἡσυχα-ἡσυχα, ἔρριξε ἕνα ἀδιάφορο βλέμμα στοὺς δυὸ ξένους καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὸ μέρος τοῦ πλοίου, ὅπου τὸν περίμενε ἡ Ἑλίζα.

Ἡ κυρία Σμιθ μὲ τὸ Χάρρυ πῆγε στὴν καμπίνα της. Ὅσοι εἶδαν τὸ παιδί, δὲν παρέλειψαν νὰ ποῦν : τί χαριτωμένο κοριτσάκι !

Ὅταν χτύπησε ἡ καμπάνα γιὰ νὰ φύγουν, ὁ Γιώργης εἶδε μὲ ἀνακούφιση τὸ Μάρκς νὰ βγαίνει στὴ στεργιά, καὶ τότε ἄφισε ἕνα βαθὺ στεναγμό, σὰ νὰ ξαλάφρωνε ἀπὸ ἕνα βάρος.

Ἡ μέρα ἦταν ἐξαίσια. Τὰ γαλανὰ κύματα τῆς λίμνης Ἐριὲ σάλευαν καὶ λαμπύριζαν στὶς ἀχτῖνες τοῦ ἥλιου. Τὸ ταξίδι ἦταν ἥσυχο κι' ὡραῖο. Ὁ Γιώργης βρισκόταν στὸ κατάστρωμα, ὅταν τὸ πλοῖο ἔπιασε στὴ μικρὴ πόλη Ἀμερστμπεργκ, στὴν πολιτεία τοῦ Καναδᾶ. Ἕνα θάμπωμα πέρασε μπρὸς ἀπὸ τὰ μάτια του καὶ ἡ ἀναπνοή του ἔγινε σύντομη. Ἔσφιξε χωρὶς νὰ πεῖ μιλιὰ τὸ χέρι τῆς γυναίκας του.

Ἡ καμπάνα χτύπησε καὶ τὸ πλοῖο στάθηκε. Ὁ Γιώργης, χωρὶς νὰ ξέρει καλὰ καλὰ τί ἔκανε, μάζεψε τὶς ἀποσκευές του κι' ἀποβιβάστηκε μαζὶ μὲ τοὺς δικούς του. Περίμεναν νὰ ἀπομακρυνθεῖ λιγάκι τὸ πλοῖο, κι' ὕστερα γονάτισαν κι' οἱ δυὸ χάμω, μαζὶ μὲ τὸ παιδάκι τους, κι' ὕψωσαν τὴν καρδιά τους πρὸς τὸν οὐρανό.

Ἡ κυρία Σμιθ τοὺς ὁδήγησε στὸ φιλόξενο σπίτι ἑνὸς καλοῦ ἱεραποστόλου, ποὺ ἔμενε ἐκεῖ γιὰ νὰ βοηθεῖ τοὺς δυστυχισμένους, ποὺ ἐρχόνταν νὰ ζητήσουν ἄσυλο στὸν τόπο αὐτὸ τῆς ἐλευθερίας.

Καὶ τώρα ποιὸς θὰ μπορέσει νὰ περιγράψει τὴν πρώτη εὐχισμένη κι' ἐλεύθερη μέρα ; Οἱ φίλοι μας περπατοῦσαν, μιλοῦσαν, ἀνάσαιναν, πήγαιναν κι' ἔρχονταν, δίχως νὰ δίνουν λόγο σὲ κανέναν, δίχως νὰ κινδυνεύουν ἀπὸ τίποτα ! Ποιὸς θὰ περιγράψει αὐτὸ ποὺ αἰσθάνεται ἕνας ἄνθρωπος ποὺ πλαγιάζει γιὰ πρώτη φορὰ ἐλεύθερος καὶ ποὺ ξέρει ὅτι οἱ νόμοι προστατεύουν τὰ δικαιώματα ποὺ τοῦδωσε ὁ Θεός ; Καὶ τί χαρὰ γιὰ τὴ μητέρα νὰ βλέπει ἀποκοιμισμένο τὸ γλυκό της παιδάκι, ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ τῆς τ' ἁρπάξουν μέσα ἀπὸ τὰ χέρια της ! Καθόλου παράξενο, ἂν οἱ φίλοι μας ἤμειναν ἄγρυπνοι ἀπὸ τὴν εὐτυχία !

Τώρα πιὰ εἶχαν ξοδέψει καὶ τὸ τελευταῖο τους δολλάριο. Δὲν εἶχαν περισσότερα ἀπ' ὅσα ἔχουν τ' ἄνθη τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, κι' ὅμως ἡ εὐτυχία τους ἦταν ἀμέτρητη, ἀπερίγραπτη !

Ὦ, σεῖς ποὺ ἀφαιρεῖτε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τὴν ἐλευθερία τους, τί λόγο θὰ δώσετε στὸ Θεό ;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΔ'

Νίκη

Πολλοὶ ἄνθρωποι, στὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς τους, ἔτυχε νὰ αἰσθανθοῦν ὅτι εἶναι κάποτε εὐκολώτερο νὰ πεθάνει κανεὶς παρὰ νὰ ζήσει. Εἶναι, λόγου χάρη, προτιμότερο νὰ πεθάνει κανεὶς ἕνα μαρτυρικὸ θάνατο ὕστερ' ἀπὸ ἔνδοξο ἀγώνα, παρὰ νὰ ζεῖ καὶ νὰ νοιώθει μέρα μὲ τὴν ἡμέρα τὴ ντροπὴ καὶ τὴν πικρία τῆς σκλαβιᾶς, νὰ τὸν ἐκμηδενίζουν σιγὰ-σιγὰ καὶ νὰ τοῦ ἀφαιροῦν κάθε ἀνθρώπινο αἴσθημα.

Ὅταν ὁ Τὸμ βρέθηκε ἀντιμέτωπος μὲ τὸν σκληρὸ ἐχθρό του κι' ἄκουσε τὶς φοβέρες του καὶ κατάλαβε ὅτι πλησιάζει ἡ τελευταία του ὥρα, ἡ καρδιά του χτύπησε μὲ θάρρος μέσα στὰ στήθη του κι' ἔνοιωσε ὅλη τὴ δύναμη νὰ ὑπομείνει τὸ μαρτύριο, γιατὶ ἤξερε πὼς ἕνα μόνο βῆμα τὸν χώριζε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ τὸν Χριστό. Ὅταν ὅμως ἔφυγε ὁ ἀφέντης του, ἔπεσε ἡ διέγερση καὶ ξανάρχισε ὁ πόνος, ποὺ τοῦ προξενοῦσαν τὰ πληγωμένα του μέλη. Αἰστάνθηκε τότε τὸν ἑαυτό του ἔρημο, ταπεινωμένο, χωρὶς ἐλπίδα, κι' ἡ μέρα τοῦ φάνηκε θλιβερὴ κι' ἀτέλειωτη.

Πολὺ πρὶν γιατρευτοῦν οἱ πληγές του, ὁ Λεγκρὴ τὸν πρόσταξε νὰ ξαναπιάσει δουλειὰ στὰ χωράφια. Ἄρχισε τότε μιὰ ζωὴ γεμάτη πόνους καὶ βάσανα, μαζὶ μὲ ὅλα τὰ ἄδικα μαρτύρια, ποὺ μπορεῖ νὰ ἐπινοήσει ἕνα κακὸ καὶ ταπεινὸ πνεῦ-

μα. Ὅλοι ξέρουμε πόσο ἐκνευρίζει τὸν ἄνθρωπο ὁ σωματικὸς πόνος. Στὸν Τὸμ δὲν ἔκανε πιὰ ἐντύπωση ἡ συνειθισμένη θλίψη τῶν συντρόφων του, γιατὶ ἡ ψυχή του, ποὺ ὥς τώρα ἦταν πάντα γεμάτη χαρὰ κι' ἐλπίδα, κυριευόταν τώρα ἀπὸ τὴν ἴδια θλίψη. Φανταζόταν ὅτι θὰ τοὔμενε καιρὸς νὰ διαβάζει τὴ Γραφή, ἀλλὰ στοῦ Λεγκρῆ τὸ χτῆμα ἡ ἀνάπαυση ἦταν ἄγνωστη. Ἰδίως ἐκείνη τὴν ἐποχή, ἔβαζε τοὺς σκλάβους νὰ δουλεύουν ἀκόμη καὶ τὴν Κυριακή. Καὶ γιατὶ ὄχι; Μάζευε περισσότερο βαμπάκι κι' ἔβγαζε τόσα, ὥστε νὰ μπορεῖ ν' ἀλλάζει τοὺς σκλάβους ἐκείνους ποὺ πέθαιναν ἀπὸ τὴν πολλὴ δουλειά.

Στὴν ἀρχή, ὁ Τὸμ διάβαζε κάθε βράδυ ποὺ γύριζε, μερικὲς ἀράδες ἀπὸ τὴ Γραφή του. Ἀλλὰ ἀργότερα, γύριζε τόσο τσακισμένος ἀπὸ τὴ δουλειά, ὥστε μόλις πήγαινε νὰ διαβάσει, τοὐρχόταν ζάλη, κι' ἦταν ἀναγκασμένος νὰ πλαγιάσει μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους, μισοπεθαμένος ἀπὸ τὸν κόπο.

Πῶς, λοιπόν, νὰ μὴ φύγει ἀπὸ τὴν ψυχή του ἡ γαλήνη κι' ἡ πίστη στὸ Θεό, καὶ νὰ μὴ τὸν κυριεύει ἡ ἀμφιβολία κι' ἡ ἀγωνία; Ὅλη τὴν ὥρα τὸν ἀπασχολοῦσε τώρα τὸ τραμερὸ πρόβλημα τῆς ζωῆς: Οἱ ἀδύνατοι νὰ καταπιέζονται καὶ νὰ ὑποφέρουν, τὸ κακὸ νὰ θριαμβεύει, κι' ὁ Θεὸς νὰ μὴν τὸ τιμωρεῖ! Ἑβδομάδες καὶ μῆνες, ἡ ψυχή του πάλευε μέσα στὰ σκότη καὶ στὴ θλίψη.

Συλλογιζόταν τὸ γράμμα ποὺ εἶχε στεῖλει ἡ Μὶς Ὀφηλία στὸ Κέντουκυ καὶ παρακαλοῦσε ὁλόψυχα τὸ Θεὸ νὰ τοῦ στεῖλει τὴν ἐλευθερία. Περίμενε μέρα μὲ τὴν ἡμέρα, ἐλπίζοντας ἀόριστα πὼς κάποιος θἀρχόταν νὰ τὸν ἐλευθερώσει. Ὕστερα ἀπελπιζόταν πάλι, καὶ τοῦ φαινόταν ὅτι τοῦ κάκου πίστευε στὸ Θεὸ κι' ὅτι ὁ Θεὸς τὸν εἶχε λησμονήσει.

Ἕνα βράδυ, καθὼς καθόταν ἀπογοητευμένος καὶ κατάκοπος πλάϊ στὴν ἀδύνατη φωτιά, ὅπου πολεμοῦσε νὰ ἑτοιμάσῃ τὸ βραδυνό του, ἔρριξε δυὸ τρία ξυλαράκια κι' ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του τὴν Ἁγία Γραφή του. Προσπάθησε νὰ διαβάσει. Ἀλλὰ τί εἶχε γίνει; Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶχε χάσει τὴ δύναμή του, ἢ ἡ ψυχή του ἦταν ἀνίκανη πιὰ νὰ γνωρίσει τὸ νόημά του; Ξανάβαλε τὸ βιβλίο στὴν τσέπη του καὶ ἀναστέναξε βαθιά.

Ἕνα σατανικὸ γέλιο ἀκούστηκε κοντά του καὶ τὸν ἔκανε νὰ σηκώσει τὸ κεφάλι. Ὁ Λεγκρῆ βρισκόταν μπροστά του.

— Μοῦ φαίνεται τοῦ εἶπε, πὼς ἀρχίζεις νὰ καταλαβαίνεις ὅτι ἡ θρησκεία σου δὲ σοῦ χρησιμεύει καὶ πολύ. Αὐτὸ περίμενα κι' ἐγὼ νὰ καταλάβεις.

Ἡ εἰρωνεία αὐτὴ ἦταν γιὰ τὸν Τὸμ πιὸ φριχτὴ κι' ἀπὸ τὴν πεῖνα κι' ἀπὸ τὴ γύμνια κι' ἀπὸ τὸν πόνο. Κρατήθηκε ὅμως ὁ δυστυχισμένος καὶ δὲν εἶπε μιλιά.

— Φέρθηκες σὰν τρελλός, ἐξακολούθησε ὁ Λεγκρῆ, γιατὶ ἐγὼ σ' ἀγόρασα μὲ καλοὺς σκοπούς. Θὰ μποροῦσες νἄχεις καλύτερη θέση κι' ἀπὸ τὸ Σάμπο κι' ἀπὸ τὸν Γκίμπο. Ἀντὶ νὰ σὲ μαστιγώνουν κάθε μέρα, θὰ εἶχες τὴν ἐλευθερία σου καὶ θὰ μαστίγωνες ἐσὺ τοὺς ἄλλους. Κάπου-κάπου θὰ σοῦδινα καὶ κανένα οὐΐσκυ. Ἔλα, λογικέψου, φίλε μου, πέταξε στὴ φωτιὰ αὐτὴ τὴ φυλλάδα καὶ ἀκολούθησε τὴ δική μου θρησκεία: νὰ κάνεις δηλαδὴ ὅπως σοῦ λέει ὁ ἀφέντης σου!

— Ὁ Θεὸς θὰ μὲ βοηθήσει νὰ μὴν πέσω σ' αὐτὴ τὴν ἁμαρτία, τοῦ ἀπάντησε σταθερὰ ὁ σκλάβος.

— Καθὼς βλέπεις, ὁ Θεὸς δὲν κάθεται νὰ παρακολουθεῖ τί κάνεις ἐσύ, ἀλλοιῶς δὲ θὰ σ' ἄφινε νὰ πέσεις στὰ χέρια μου. Ἡ θρησκεία σου, Τόμ, εἶναι μιὰ κοροϊδεία καὶ δὲ χρησιμεύει σὲ τίποτα. Πίστεψε καλύτερα σὲ μένα, ποὺ ἔχω τὴ δύναμη νὰ σὲ προστατέψω καὶ νὰ σοῦ κάμω τὸ καλό σου.

— Ὄχι, Μάσσα, ἀποκρίθηκε ὁ Τόμ, θὰ μείνω πιστὸς στὸ Θεὸ ποὺ πιστεύω. Εἴτε μὲ βοηθήσει, εἴτε μ' ἀφήσει ἀβοήθητο, ἐγὼ θἄχω πάντα σ' Αὐτὸν τὶς ἐλπίδες μου καὶ θὰ πιστεύω σ' Αὐτόν, ὥς που νὰ πεθάνω.

— Εἶσαι παλαβὸς γιὰ δέσιμο! εἶπε ὁ Λεγκρῆ, δίνοντάς του μιὰ κλωτσιὰ μὲ ἀηδία. Ἀλλ' ἀδιάφορο, θὰ σὲ κάμω ἐγὼ νὰ λυγίσεις καὶ νὰ τ' ἀφήσεις αὐτά! Θὰ τὸ ἰδεῖς!

Ὁ Λεγκρῆ ἀπομακρύνθηκε.

Ὅταν ἡ ψυχὴ κοντεύει νὰ ὑποκύψει σ' ἕνα φορτίο ποὺ τὴ συντρίβει, κάνει πάντα μιὰ ὕστατη προσπάθεια ποὺ θὰ καταλήξει ἢ στὴ μεγάλη νίκη, ἢ στὴν ὁριστικὴ ἧττα. Γιαὐτὸ ὕστερα ἀπὸ τὶς μεγάλες ἀγωνίες ἔρχεται κάποτε τὸ θάρρος κι' ἡ χαρά.

Τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ στὸν Τόμ. Ὕστερα ἀπὸ τὶς σαρκαστικὲς εἰρωνείες τοῦ ἀφέντη του, ἡ ἀπελπισία του ἦταν ἀπερίγραπτη, κι' ἡ πίστη του ἴσα ποὺ τὸν συγκρατοῦσε. Ἔμενε λοιπὸν σωριασμένος πλάϊ στὴ φωτιά, γεμᾶτος ἀπελπισία. Ξαφνικά, κάτι σὰν ὀπτασία θάμπωσε τὰ μάτια του: Ἡ ὀπτασία τοῦ Θεανθρώπου μὲ τὸ στεφάνι ἀπὸ τ' ἀγκάθια, μὲ τὸ μέτωπο ματωμένο, ἐνῷ ὁ ὄχλος τὸν ἔβριζε καὶ τοὔκανε χίλιες προσβολές. Ὁ Τὸμ ἔμεινε ἄφωνος μπροστὰ στὴν θεία αὐτὴ μορφή, ποὺ φανέρωνε τόση ὑπομονὴ καὶ μακροθυμία. Γονάτισε τρέμοντας καὶ προσευχήθηκε, κυριευμένος ἀπὸ τὴν βαθειὰ αὐτὴ ἔκσταση.

Ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ κάμποση ὥρα, ξαναβρῆκε τὶς αἰσθήσεις του, ἡ φωτιά του εἶχε σβήσει. Ἡ δροσιὰ τῆς νύχτας εἶχε περάσει τὰ ροῦχα του, ἀλλὰ ἡ ψυχική κρίση εἶχε περάσει. Χαρὰ γέμιζε τὴν ψυχή του καὶ δὲν ἔνοιωθε πιὰ μήτε πεῖνα, μήτε κρύο, μήτε ταπείνωση, μήτε ἀπελπισία. Μέσ' ἀπὸ τὰ τρίσβαθα τοῦ εἶναι του, θυσίασε στὸ Θεὸ ὅλες τὶς ἐπίγειες ἐλπίδες του καὶ τοῦ ἀφιέρωσε ὁλόκληρη τὴν ψυχὴ καὶ τὴ θέλησή του.

Ὅταν οἱ λευκὲς ἀχτῖνες τῆς χαραυγῆς ξύπνισαν τοὺς ἐργάτες, γιὰ νὰ ἑτοιμαστοῦν ἀμέσως νὰ κινήσουν γιὰ τὰ χωράφια, ἕνας ἀπ' αὐτοὺς βάδιζε χαρούμενος καὶ σταθερός. Γιατὶ πιὸ σταθερὴ κι' ἀπὸ τὸ ἔδαφος, ὅπου πατοῦσε, ἦταν μέσα του ἡ πίστη στὴν αἰώνια καὶ παντοδύναμη ἀγάπη. Ἄ, σκληρὲ Λεγκρῆ, τώρα μπορεῖς νὰ δοκιμάσεις τὶς δυνάμεις σου! Ὅ,τι καὶ νὰ κάμεις, δὲ θὰ κατορθώσεις τίποτ' ἄλλο, παρὰ νὰ φέρεις πιὸ γρήγορα τὴν ὥρα ποὺ ὁ Τὸμ θὰ πάει νικητὴς στὸν παντοδύναμο Πατέρα του!

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ, γαλήνη καὶ ἠρεμία σκέπασε τὴν ταπεινὴ ψυχὴ τοῦ σκλάβου. Κι' ὅλοι πρόσεξαν τὴ μεταβολὴ αὐτὴ στὸ πρόσωπό του καὶ εἶδαν ὅτι οὔτε οἱ βρισιές, οὔτε τὰ χτυπήματα ἦταν ἱκανὰ νὰ ταράξουν τὴ γαλήνη ποὺ εἶχε ζωγραφιστεῖ στὴν ὄψη του.

— Τί διάβολο συνέβη σ' αὐτὸν τὸν Τόμ; ρωτοῦσε ὁ Λεγκρῆ τὸ Σάμπο. Τὶς ἄλλες μέρες ἦταν κατσούφης καὶ τώρα μοῦγινε ζωηρὸς σὰν κοκοράκι.

— Δὲν ξέρω, Μάσσα. Ἴσως σχεδιάζει νὰ μᾶς τὸ σκάσει.

— Δὲν κάνει νὰ δοκιμάσει; εἶπε ὁ Λεγκρῆ πέρνοντας ἄγριο ὕφος. Τὰ μάτια σου τέσσερα, Σάμπο! Κι' ἂν καταλάβεις πὼς ἔχει κάτι τέτοιο στὸ νοῦ του, ἁρπαξέ τον!

Τὸ βράδυ, τὴν ὥρα ποὺ ὁ Λεγκρῆ ἔκανε μιὰ βόλτα στὸ χτῆμα, νὰ ἰδεῖ ἂν ὅλα ἦταν στὴ θέση τους, ἄκουσε μιὰ φωνὴ νὰ φέλνει.

('Ακολουθεῖ)

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΚΟΥΦΟΤΗΣ - ΞΕΣΚΟΥΦΟΤΗΣ

Διηγοῦνται γιὰ ἕναν ἀριστοῦχο διδάκτορα τῆς Νομικῆς, — παιδὶ πολὺ ἔξυπνο καὶ ζωηρό, — ὅτι στὶς ἐξετάσεις του, ἕνας ἀπ' τοὺς καθηγητές του, ἀφοῦ τὸν συγχάρηκε θερμότατα, ἔκρινε καλὸ νὰ τοῦ κάνῃ καὶ μιὰ παρατήρηση:

— Εἰσθε πολὺ δυνατὸς στὴν Ἐπιστήμη, τοῦ εἶπε, καὶ θὰ εὐδοκιμήσετε. Σᾶς παρακαλῶ ὅμως, στὸ ἑξῆς νὰ μὴ γυρίζετε στοὺς δρόμους ἀκάλυπτος, γιατὶ αὐτὸ εἶναι ἕνα δεῖγμα κ ο υ φ ό τ η τ ο ς.

Πραγματικῶς, ὁ νέος συνήθιζε, ὅπως πολλοὶ σήμερα, νὰ μὴ φορῇ ποτὲ καπέλλο. Ἀλλὰ ἡ ἀπρόοπτη παρατήρηση τοῦ κ. καθηγητῆ δὲν τὸν ἔκαμε νὰ τὰ χάσῃ καθόλου.

— Μὲ συγχωρεῖτε, τοῦ ἀποκρίθηκε, ἀλλ' αὐτό, νομίζω, εἶναι ἁπλῶς δεῖγμα... ξ ε σ κ ο υ φ ό τ η τ ο ς.

Ἔ, μ' αὐτὸ τὸ καλαμπούρι — λένε — τἄχασε ὁ κ. καθηγητής. Μιλιὰ δὲν εἶπε.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ

Σ' ἕνα χωριὸ, στὶς πράσινες ὄχθες τοῦ Σηκουάνα, εἶχε μιὰ ὡραία βίλλα ὁ κ. Ντουσενουά, συνταξιοῦχος καθηγητὴς τῆς Φυσικῆς, καὶ κατοικοῦσε κεῖ μὲ τὴν οἰκογένεια τοῦ γιοῦ του, ποὺ ἦταν μηχανικὸς στὸ Παρίσι. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἦταν διακοπές, καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ τοῦ μηχανικοῦ, ὁ Πέτρος κι' ἡ Λούσυ, ἔμεναν στὴ βίλλα τοῦ παππού τους. Ἦταν καὶ τὰ δυὸ διαβολάκια, καὶ δὲν ἄργησαν νὰ παρατηρήσουν ὅτι ὁ μπαμπάς τους εἶχ' ἐγκαταστήσει στὸ γραφεῖο του ἕνα τηλέφωνο, γιὰ νὰ συγκοινωνεῖ μὲ τὸ ἐργοστάσιό του στὸ Παρίσι. Ὁ Πέτρος θὰ ἤθελε νὰ μάθει τὸ μυστικὸ τῆς περίεργης αὐτῆς μηχανῆς, ἀλλὰ ὁ μπαμπὰς τοῦ εἶχε ἀπαγορεύσει νὰ τὴν ἐγγίζει.

— Πὲς στὸν παππού σου, τοῦ εἶπε νὰ σοῦ φτιάσει ἕνα μικρὸ τηλέφωνο, σὰν αὐτὸ ποὺ εἶχε ὅταν ἦταν παιδί.

Ὁ Πέτρος δὲν ἔχασε καιρὸ κι' ἔτρεξε στὸν παππού του;

— Παππού, τοῦ λέει, θὰ μοῦ φτιάσεις ἕνα τηλέφωνο;

— Τηλέφωνο! εἶπε ὁ παππούς, Μὰ παιδί μου, τὸ τηλέφωνο τὸ φτιάνουν στὰ ἐργοστάσια, δὲν εἶναι τόσο εὔκολη δουλειά, ὅσο νομίζεις.

— Ὁ μπαμπὰς ὅμως λέει πὼς ὅταν ἤσουν παιδί, εἶχες ἕνα τηλέφωνο κι' ἔπαιζες.

— Ἄ, ξέρω τί θὲς νὰ πεῖς. Πάει πολὺς καιρὸς ἀπὸ τότε. Πουλοῦσαν τότε κάτι παιγνίδια πολὺ ἁπλά, ποὺ τἄλεγαν «τηλέφωνα» κι' ἦταν πολὺ φτηνά.

— Δὲν πουλᾶνε καὶ τώρα, παππού;

— Δὲν πιστεύω. Ἔχω νὰ ἰδῶ τέτοιο πρᾶγμα πολλὰ-πολλὰ χρόνια.

— Ὁ μπαμπὰς ὅμως ἀγόρασ' ἕνα καὶ τὄχει στὸ γραφεῖο του

— Ἄ, δὲν εἶναι τὸ ἴδιο πρᾶγμα, παιδί μου. Τὸ τηλέφωνο τοῦ μπαμπά σου εἶναι ἕνα πολυσύνθετο μηχάνημα, ποὺ τὸ φτιάνουν σὲ εἰδικὰ ἐργοστάσια... Ὡστόσο, ἂν σοῦ κάνει τόση εὐχαρίστηση, θὰ σοῦ φτιάσω ἕνα μικρὸ τηλέφωνο, σὰν αὐτὸ ποὺ εἴχαμε καὶ παίζαμε, ὅταν εἴμαστε παιδιά.

Τὰ δυὸ παιδιὰ χοροπήδησαν χαρούμενα, κι' ὁ παππούς ἄρχισε ἀμέσως τὴ δουλειά του. Πῆρε δυὸ κυλινδρικὰ κουτιά, σὰ φαρδυοὺς σωλῆνες, κι' ἀφοῦ ἔβγαλε λου κουτιοῦ καὶ μίλα σιγανά, ἀλλὰ καθαρὰ ὅσο μπορεῖς.

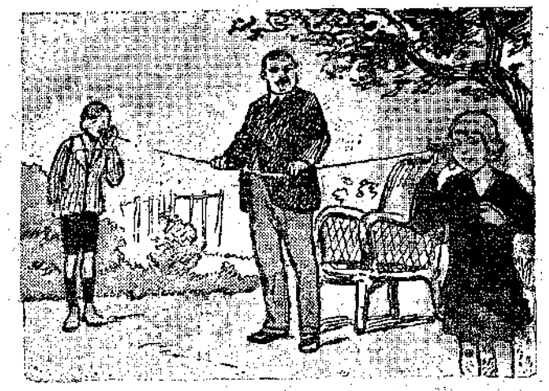

«—Ὦ! ἀκούω! ἀκούω!» (Σελ. 475, στ. γ'.)

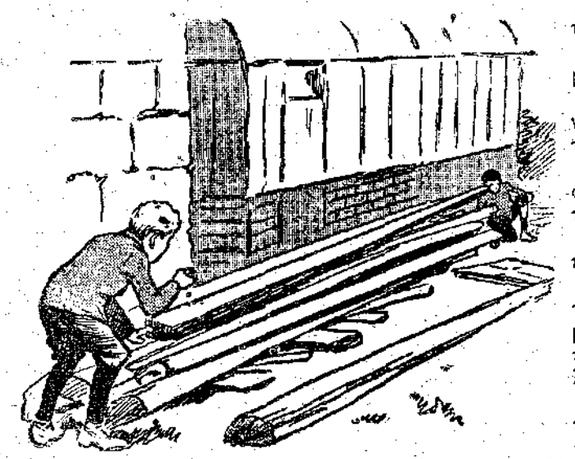

«Ἕνα δοκάρι μπορεῖ νὰ μεταδώσῃ τὸν ἦχο...» (Σελ. 475, στ. γ'.)

Ὁ Πέτρος ἔβαλε τὸ στόμα του καὶ ρώτησε:

— Λούσυ, διάβασες γραμματική;

— Ἄ! ἀκούω, ἀκούω! φώναξε ἡ Λούσυ πηδώντας ἀπὸ τὴ χαρά της.

Ὕστερα ἔβαλε κι' αὐτὴ τὸ στόμα της στὸ κουτὶ κι' ἀπάντησε:

— Ναί, διάβασα σήμερα τὸ πρωΐ.

— Παππού, εἶπε ὁ Πέτρος, τὸ τηλέφωνό μας δουλεύει θαυμάσια. Ἀλλὰ δὲ θὰ μᾶς πεῖς, πὼς ὁ μπαμπὰς μπορεῖ καὶ μιλεῖ ἀπὸ δῶ στὸ Παρίσι;

— Δηλαδή, θέλετε νὰ σᾶς πῶ τὴν ἱστορία τοῦ τηλεφώνου; Πολὺ καλά. Ἔγινε, παιδιά μου, ὕστερα ἀπὸ πολλὰ πειράματα.

Ἀπὸ πολὺν' καιρὸ εἶχαν παρατηρήσει, ὅτι ἕνα δοκάρι, τοποθετημένο σὲ ὁριζόντια θέση, μπορεῖ νὰ μεταδώσει τὸν ἦχο ἑνὸς ἐλαφροῦ χτυπήματος ἀπὸ τὴ μιὰν ἄκρη του στὴν ἄλλη. Τὸ ἴδιο κι' ὅλα τὰ στερεὰ σώματα. Ἂν λ. χ. ἀκουμπήσει κανεὶς τ' αὐτί του στὸ ἔδαφος, ἀκούει τὸν ἦχο κανονιοῦ ποὺ πέφτει πολὺ μακριά, ἢ τὸ ποδοβολητὸ ἀπὸ ἄλογα ποὺ περνοῦν σὲ μεγάλη ἀπόσταση. Τὸ νερὸ ἐπίσης μεταδίδει τὸν ἦχο. Ἕνα βράδυ, ταξιδεύοντας μ' ἕνα πλοῖο σὲ μιὰ λίμνη, ἀκούσαμε τὴν καμπάνα ἀπὸ ἕνα πολὺ μακρινὸ χωριό. Αὐτὰ τὰ πράγματα ἦταν γνωστὰ ἀπὸ αἰῶνες, ἀλλὰ κανεὶς δὲν εἶχε σκεφθεῖ νὰ τὰ χρησιμοποιήσει. Ὡστόσο μερικοὶ σοφοὶ εἶπαν ὅτι, ἀφοῦ τὰ στερεὰ σώματα μποροῦν νὰ μεταδίδουν τὸν ἦχο, τὸ ἴδιο θὰ μποροῦσε κι' ἕνας σπάγγος. Ἀπ' αὐτὴ τὴ σκέψη, βγῆκε τὸ τηλέφωνο μὲ τὸ σπάγγο.

— Καὶ ποιός, παππού, τὸ ἔφτιασε πρῶτος-πρῶτος;

τὴ βάση τους, ἔκλεισε τὄνα ἄνοιγμά τους μ' ἕνα λεπτὸ ἀλλὰ στερεὸ χαρτί. Ὕστερα ἔνωσε τὰ δυὸ κουτιὰ μ' ἕνα σπάγγο μακρὺ ὥς εἴκοσι μέτρα. Κάθε ἄκρη τοῦ σπάγγου περνοῦσε ἀπὸ κάθε χαρτὶ καὶ στερεωνόταν ἀπὸ μέσα μ' ἕναν κόμπο.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ τηλέφωνο τοῦ καιροῦ μου, εἶπε ὁ παππούς. Τώρα, Λούσυ, πάρε τὄνα κουτί, βάλτο πάνω στ' αὐτί σου καὶ φεύγα μακριά, ὥς ποὺ νὰ τεντωθεῖ ὁ σπάγγος. Ὡραῖα! Τώρα σύ, Πέτρο, βάλε τὸ στόμα σου

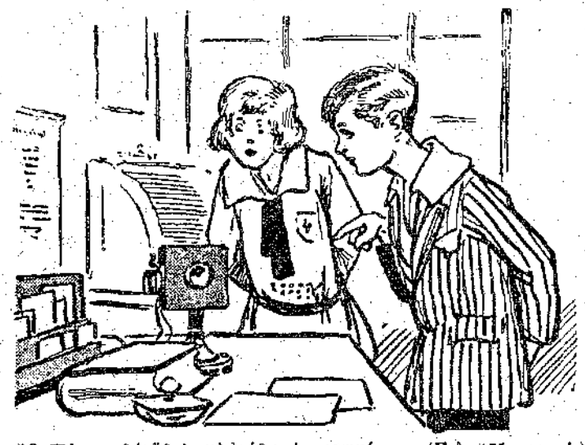

«Ὁ Πέτρος θὰ ἤθελε νὰ μάθῃ τὸ μυστικό...» (Σελ. 475, στ. α'.)

— Αὐτὸ εἶναι ἄγνωστο, παιδί μου. Ἴσως ἡ τύχη, ποὺ παίζει πάντα σπουδαῖο ρόλο στὶς ἐφευρέσεις, εὐνόησε κάποιον παρατηρητή, πιὸ τυχερὸ ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Πάντως, ἡ ἐφεύρεση δὲν εἶναι πολὺ πρόσφατη. Ἀπὸ πολλὰ χρόνια οἱ μικροὶ Ἰνδοὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς ἔπαιζαν μ' ἕνα παιγνίδι ὅμοιο μ' αὐτὸ ποὺ κρατᾶτε τώρα στὰ χέρια. Ἕνας γάλλος ἐξερευνητὴς ἔφερε στὴ Γαλλία ἕνα ἀπ' αὐτά. Ὁ σπάγγος τους ἦταν μακρὺς 50 ὡς 60 μέτρα.

—Ἀ, πιὸ πολὺ ἀπὸ τὸν δικό μας!

— Τὰ πρῶτα τηλέφωνα, ποὺ ἔφτιασαν οἱ σοφοί μας, μοιάζουν πολὺ μὲ τὸ δικό σας. Ἀλλὰ πόσοι κάποι ὡς ποὺ νὰ φτάσουμε στὰ σημερινά! Ἂς ἀφίσουμε κατὰ μέρος ὅλες τὶς ἄλλες προσπάθειες κι' ἂς φτάσουμε στὸ πρῶτο τηλέφωνο, ποὺ κατόρθωσε νὰ μεταδώσει μουσικοὺς ἤχους.

«Ἡ ἐφεύρεση αὐτὴ ξάφνισε τότε πολὺ ὅλον τὸν κόσμο. Θὰ σᾶς πῶ τὴν ἱστορία της.

«Σ' ἕνα σχολεῖο τοῦ Φρειδριχσδορφ, μικρῆς γερμανικῆς πόλης κοντὰ στὸ Ἀμβοῦργο, δίδασκε στὰ 1860 ἕνας νεαρὸς καθηγητής, ποὺ λεγόταν Φίλιππος Ρέϊς. Ἦταν παιδὶ φτωχῶν χωρικῶν κι' ἀπὸ μικρὸς εἶχε δείξει μεγάλη κλίση στὶς φυσικὲς ἐπιστῆμες, καὶ μὲ τὴ βοήθεια τῶν δασκάλων του, ποὺ εἶδαν τὴν ἀξία του, ἔγινε καθηγητὴς τῆς Φυσικῆς στὸ Φρειδριχσδορφ. Μελέτησε λοιπὸν ὅλες τὶς ἐργασίες ποὺ εἶχαν γίνει ὡς τότε γιὰ τὴ μετάδοση τοῦ ἤχου, καὶ κατόρθωσε νὰ συνθέσει ἕνα μηχάνημα ποὺ μετέδιδε μακριὰ τὸ παίξιμο τοῦ φλάουτου, τοῦ βιολιοῦ, τῆς σάλπιγγας καὶ καθεξῆς... Πρῶτος αὐτὸς ὀνόμασε τὸ μηχάνημά του «τηλέφωνο». Γιὰ τὴ μετάδοση τοῦ ἤχου μεταχειριζόταν μιὰ στήλη, ποὺ ἔδινε στὸ σύρμα ρεῦμα ἠλεκτρικό.

(Ἀκολουθεῖ) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΠΟΣΑ ΧΡΟΝΙΑ, ΠΟΣΑ ΧΡΟΝΙΑ...

Πόσα χρόνια, πόσα χρόνια
τώρα, ἀπὸ μικρός,
Κάθε βράδυ στὰ βιβλία,
στὰ χαρτιὰ γερτός!

Ὅλη ἡ ζωή μου θὰ περάσει
τάχα σὰν κι' αὐτὴ
Τὴν ἀποψινὴ βραδυά μου
στὰ βιβλία σκυφτή;

Καὶ στὰ μάτια μου οἱ σελίδες
θὰ περνοῦν ἀργά,
Πιὸ θαμπές, ὅσο διαβαίνει
ἡ ὥρα καὶ πιὸ ἀργά;

Κάποιοι στίχοι κουρασμένοι
πάνω στὸ χαρτὶ
Γιὰ φινάλε τῆς βραδυᾶς μου
θᾶναι ἀραδιαστοί;

Πόσα χρόνια, πόσα χρόνια
στὸ τραπέζι αὐτὸ
Τὰ μεσάνυχτα μὲ βρῆκαν
στὰ βιβλία σκυφτό!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΙΣΚΗΡΑΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΠΑΛΙΑ "ΔΙΑΠΛΑΣΙς,,

Ἀγαπητοί μου,

Σ ΥΝΑΝΤΗΘΗΚΑ τὶς προάλλες μ' ἕνα φίλο καὶ συνάδελφό μου, γνωστότατο στὴ Λογοτεχνία, — κάνει μάλιστα καὶ τὸν κριτικό, — ποὺ εἶχα νὰ τὸν ἰδῶ ἀπὸ κοντὰ χρόνια. Εἴπαμε πολλὰ καὶ διάφορα. Ἦρθε λόγος καὶ γιὰ τὴ «Διάπλασι». Κι' ἄξαφνα μοῦ λέει:

— Ἀλήθεια, ὑπάρχει ὁ τόμος τοῦ 1898;

—Ὑπάρχει. Γιατί;

— Θέλω νὰ τὸν ἀγοράσω, νὰ τὸν διαβάσῃ ὁ γ.ός μου.

— Καλὰ θὰ κάμῃς. Ἀλλὰ γιατὶ ὁρισμένως τὸν τόμο τοῦ 1898;

— Γιατὶ ἔχει τὴ «Σφίγγα τῶν Πάγων» τοῦ Βέρν. Ἀ, τί θαυμάσιο μυθιστόρημα γιὰ παιδιά! Ἀλλὰ καὶ γενικῶς, ἐκεῖνο τὸν καιρό, ἡ «Διάπλασις» ἦταν καλύτερη παρὰ σήμερα...

— Μά... τὴ βλέπεις ἀκόμα;

— Πῶς; Ὁ γιός μου ἀπὸ πέρσυ εἶναι συνδρομητής...

— Καὶ δὲν σ' ἀρέσει;..

— Καλὴ εἶναι πάντα. Ἀλλὰ ποῦ ἡ «Διάπλασις» ἐκείνου τοῦ καιροῦ!.. Ἔβαζε θαυμάσια μυθιστορήματα...

— Σήμερα δὲ βάζει;

—Ἔκανε «Κυριακές»...

— Σήμερα δὲν κάνει;

— Εἶχε ζωηρότατη Ἀλληλογραφία, Διαγωνισμούς... Σελίδα Συνεργασίας... Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές...

— Σήμερα δὲν ἔχει;..

—Ἔχει, ἀλλά... τότε μοῦ ἄρεσε καλύτερα... Δὲν ξέρω γιατί...

—Ἐγὼ ὅμως ξέρω.

— Γιατί;

— Γιατί, ἐκεῖνο τὸν καιρό, χωρὶς ἄλλο, θᾶσουν καμμιὰ δεκαπενταριὰ χρονῶ παιδὶ καὶ Διαπλασόπουλο.

— Ναί ἤμουν... Τὸ χρόνο ἴσα-ἴσα ποὺ δημοσίευε τὴ «Σφίγγα τῶν Πάγων», ἡ «Διάπλασις» ἄρχισε νἄρχεται στὸ σπίτι μας γιὰ μένα. Μοῦ φαίνεται ἀκόμα πῶς βλέπω τὸ φυλλάδιο μὲ τὴν ταινία του καὶ μ' ἕνα κόκκινο χαρτάκι ἀπάνω, ποὺ εἶχε τυπωμένο τ' ὄνομά μου...

— Γι' αὐτὸ λοιπόν. Εἶδεμή, ἀπὸ τότε ἡ «Διάπλασις» ἔκαμε πολὺ μεγάλες προόδους. Δὲν εἶσαι δημοτικιστής; Καὶ μόνο νὰ συλλογιστῆς πῶς ἐκεῖνο τὸν καιρὸ γραφόταν ὅλη σὲ μιὰ ψυχρὴ καθαρεύουσα, ποὺ τὸ παιδὶ διαβάζοντας τὴ μετάφραζε κατὰ νοῦ στὴ γλῶσσα του γιὰ νὰ καταλάβῃ καὶ νὰ αἰσθανθῇ τί λέει, ἐνῶ σήμερα γράφεται στὴ δημοτική, δηλαδὴ στὴ γλῶσσα τοῦ σπιτιοῦ, στὴ γλῶσσα τοῦ παιδιοῦ, αὐτὸ ἀρκεῖ. Ἀλλὰ ἔτσι εἶναι, φίλε μου! Ἐκεῖνο ποὺ διαβάζομε ὅταν εἴμαστε παιδιά, ἐκεῖνο μᾶς ἐντυπώνεται, ἐκεῖνο θυμούμαστε γιὰ πάντα, κι' ἐκεῖνο, φυσικά, θεωροῦμε ὡς τὸ καλύτερο. Δὲν τὸ βρίσκεις σωστὸ καὶ σὰν κριτικός;

Ὁ φίλος μου γέλασε.

— Μπορεῖ, εἶπε. Ἔ, βέβαια, οἱ παιδικὲς ἐντυπώσεις... Ὁπωσδήποτε, γιὰ τὸ γιό μου θἀγοράσω τὸν τόμο τοῦ 1898. Τὸ κάτω-κάτω γιὰ νὰ θυμηθῶ κι' ἐγὼ τὰ παλιά μου.

Κι' ἐδῶ χωριστήκαμε μὲ γέλια.

Λοιπόν, αὐτὸ συμβαίνει πάντα. Τόσα χρόνια εἶμαι στὴ «Διάπλασι», ἀλλὰ δὲν θυμοῦμαι ποτὲ νὰ συναντήθηκα μὲ παλιό της, μεγάλο πιά, συνδρομητή, χωρὶς νἀκούσω πῶς ἡ καλύτερη «Διάπλασις» ἦταν ἐκείνη ποὺ λάβαινε καὶ διάβαζε παιδί. Ἂν ἦταν συνδρομητὴς τὸ 1880, ἡ καλύτερη «Διάπλασις» ἦταν τοῦ 1880. Ἂν τὴν ἔπαιρνε τὸ 1900, ἦταν τοῦ 1900. Καὶ καθεξῆς. Τίποτα ἡ σημερινὴ μπροστὰ στοῦ καιροῦ ἐκείνου! Καὶ θυμοῦμαι τώρα μιὰ γριὰ κυρία, ποὺ εἶχ' ἐγγράψει συνδρομήτρια τὴν ἐγγονή της. Ὅταν σὲ λίγο ξανάρθε νἀνανεώσῃ, μᾶς εἶπε: «Ποῦ ἡ «Διάπλασις» τὸ χρόνο ποὺ πρωτοβγῆκε!.. Καλὴ εἶναι καὶ τώρα, δὲ σοῦ λέω, ἀλλὰ ποῦ τότε ποὺ εἶχε τοὺς Φίλους τῆς Ατλίνας καὶ τὴ Μυθολογία τοῦ Δραγάτση!» — Ἡ γριὰ ἦταν Διαπλασοπούλα τὸ 1879! Καὶ προτιμοῦσε, βλέπετε, κάτι διηγηματάκια ποὺ ἔβαζε στὴν ἀρχή της ἡ «Διάπλασις», ἀπὸ τὸν «Τζὰκ», τὸ «Χωρὶς Οἰκογένεια», τὸ «Μπέμπη Ἀρχιλήσταρχο» ἢ τὴν «Καλύβα τοῦ Μπαρμπα Τὸμ» ποὺ βάζει σήμερα!

Τὸ συμπέρασμα: Τὸ καλύτερο καὶ τὸ χειρότερο εἶναι πάντα σχετικὸ κι' ὑποκειμενικό. Τὸ δυσκολώτερο πρᾶγμα τοῦ κόσμου εἶναι νὰ βγάλῃ κανεὶς ἀπὸ τὴ μέση τὸν ἑαυτό του, τὴν παλιά του ἐντύπωση, τὴν παιδική του ἀνάμνηση, τὸ αἰσθημά του μὲ μιὰ λέξη, καὶ νὰ κρίνῃ ἀντικειμενικά. Ἡ «Διάπλασις» προσδεῖται σταθερά, ἀκατάπαυτα. Καὶ στὰ 52 αὐτὰ χρόνια ἔκαμε μιὰ πρόοδο καταπληκτική, κολοσσιαία. Ἀλλὰ πόσο δύσκολο εἶναι νὰ τὴν ἰδῇ καὶ νὰ τὴν ἀναγνωρίσῃ ὁ μεγάλος, ὁ παλιός της συνδρομητής, ποὺ τὸν κατέχουν οἱ ἀναμνήσεις κι' οἱ ἐντυπώσεις τῆς παιδικῆς του ἡλικίας! Ἐσεῖς π.χ. οἱ σημερινοί, νομίζετε — καὶ μὲ τὸ δίκιο σας — πῶς τώρα ἡ «Διάπλασις» εἶναι καλύτερη, καὶ βρίσκετε μεγάλη διαφορὰ ὅταν διαβάζετε ἕναν παλιό της τόμο ὁποιονδήποτε. Νομίζετε ὅμως πῶς αὐτὸ θὰ σᾶς συμβαίνῃ πάντα; Καθόλου! Ὅταν μεγαλώσετε καὶ σεῖς, καὶ θὰ βλέπετε νέα φυλλάδια τῆς «Διαπλάσεως», ἀσφαλῶς καλύτερ' ἀπὸ τὰ σημερινά, στὰ χέρια τῶν μικρότερων ἀδελφιῶν σας, τῶν ἀνιψιῶν σας, τῶν παιδιῶν σας, τῶν ἐγγονιῶν σας, θὰ λέτε μὲ νοσταλγία: «Ποῦ ἡ Διάπλαση τοῦ 1930!».

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΜΙΑΣ ΜΙΚΡΗΣ

Μαννούλα... Ἔλα πιὰ τώρα. Ἐξύπνησα
καὶ στὸ θαμπὸ πρωὶ βρίσκομαι μόνη.
Δὲν παραστέκει ὁ ἄγγελος σήμερα
ποῦχε φτερὰ ἀλαφρὰ κι' ἀπὸ χιόνι...

Οὔτε, μαννούλα μου, ἀπόψε ἐφάνηκε
κι' οὔτε θὰ ρθῇ πιὰ ποτὲ στὰ δνειρά μου...
Μὰ μὴ μ' ἀφίνῃς καὶ σὺ ὁλομόναχη.
Ἔλα νὰ μείνῃς ἐδῶ συντροφιά μου.

Ἀκοῦς πῶς πέφτουν οἱ σταλες μονότονα;
Βλέπεις τὴ θλίψη ποὺ εἶναι στὴ φύση;
Κοίτα τη, μάννα, νὰ δῇς τὴν καρδούλα μου
ποὺ ἡ χαρὰ πιὰ τὴν ἔχει ἀφήσει.

Ἔλα, καλή, στὸ θλιμμένο σπιτάκι μας.
Γιὰ τ' ἀγγελούδι πιὰ δὲ θὰ μιλήσω,
μὰ θέλω ἐσύ νὰ μοῦ πῇς γιὰ τὶς λύπες σου
γιὰ ὅ,τι ἀγαπᾶς, γιὰ ὅ,τι ἀφησες πίσω...

Ὦ, ἡ βροχὴ ποὺ θὰ πέφτῃ μονόνυχτα,
δίχως ν' ἀφίνῃ μιὰ ἀχτίδα χρυσή...
Μὰ δὲ θὰ γίνῃ ἡ θλίψη ἀβάστακτη,
ὅταν, μαννούλα μου, λείπῃς καὶ σύ;

(Μετάφραση) *Σγουρόμαλλη*

ΕΝΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ

Εἶχα παρακολουθήσει μὲ μεγάλη προσοχὴ κ' ἐνδιαφέρο πολλὰ ἔργα ἀπὸ τὸ Μελόδραμα. Δὲν ξέρετε τί ἐντύπωση μοῦ εἶχαν κάνει! Μάλιστα μερικὲς σκηνὲς ἀπὸ τοὺς «Παληάτσους» καὶ τὸν «Φάουστ» μὲ εἶχαν ἐνθουσιάσει...

Ἕνα βράδυ, ἔλειπαν ὅλοι ἀπὸ τὸ σπίτι, ἦταν σὲ μιὰ γιορτή. Ἤμουνα στὸ γραφεῖο καὶ διάβαζα. Πλάι, σὲ μιὰ πολυθρόνα, ἡ Τόσκα, ὄχι τοῦ Σαρδοῦ, τὸ σκυλάκι μας, ξαπλωμένο, κοίταζε τὴ γάτα ποὺ ρουθούνιζε στὰ πόδια μου. Ξαφνικὰ μοῦ κατέβηκε ἡ ἰδέα νὰ δοκιμάσω, νὰ ἰδῶ ἂν μπορῶ νὰ παίξω ὅπως οἱ ἠθοποιοὶ στὸ Μελόδραμα.

Ἐπῆρα ἀπαλὰ ἀπαλὰ τὴ γάτα, καὶ τὴν ἔβαλα σ' ἕνα μαξιλάρι στὸ ντιβάνι. Ἐσηκώθηκα καί, ἔχοντας γιὰ δεύτερο πρόσωπο τὴν Τόσκα, ἄρχισα νὰ τραγουδάω ὅ,τι θυμόμουνα ἀπὸ ὅλες τὶς ὄπερες, προφέροντας διαρκῶς τὸ ὄνομα «Τόσκα».

Ἡ Τόσκα ἦταν σ' ἀμηχανία. Κούναγε τὴν οὐρά της, σηκωνόταν καθόταν καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ. Θἄλεγε μέσα της: «ἐμένα μιλᾶει; τί μὲ θέλει;» Ἡ γατούλα ὅμως ξύπνησε, ἔδωσε ἕνα πήδημα καὶ βρέθηκε στὰ πόδια μου. Ἐγώ, ἀγανακτισμένη ποὺ μ' ἔκοψε στὴ σπουδαιότερη στιγμή, ἔκανα πολλὲς φορὲς τσίτ, τσίτ! γιὰ νὰ φύγῃ, μήπως καὶ τὴν πατήσω.

Ἄλλο ποὺ δὲν ἤθελε κι' ἡ Τόσκα. Πηδάει νὰ διώξῃ τὴ γάτα, μέσ' στὰ πόδια μου κι' αὐτή. Ἐγώ, γιὰ νὰ μὴν τὰ πατήσω, πήδησα λίγο μπροστά, ἀλλὰ τὰ πόδια μου μπερδεύτηκαν στὴν καρέκλα καὶ κατόρθωσα νὰ πέσω ἀνάσκελα. Πέφτοντας, πῆγα νὰ πιαστῶ ἀπὸ τὸ πόδι τοῦ γραφείου καὶ πιάστηκα στὸ μουσαμά. Τὸ μελάνι χύθηκε, ἕνα βαζάκι ἔσπασε κι' ἕνα ἀγαλματάκι ἔπεσε καὶ μὲ βάρεσε στὸ γόνατο.

Ἡ παράσταση τελείωσε, τὸ ἀκροατήριο, ἡ γάτα καὶ ὁ σκύλος, ἔγιναν ἀφαντοι ἀλλὰ ἡ ἠθοποιός... ἔγραφε τὰ μελανωμένα μαθήματά της ἕως τὴ μία μετὰ τὰ μεσάνυχτα...

Κυρὰ Φροσύνη

ΜΕΣΣΑΡΙΑ

Μικρέ μου φίλε,

Μοῦ ζήτησες πολλὲς φορὲς νὰ σοῦ δώσω τὸ ζωντανὸ πορτραῖτο τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ τῆς Ἄνδρου, γιατί, γράφεις, «τὸ κάρτ-ποστάλ ποὺ ἔστειλα δὲν σὲ ἱκανοποιεῖ». Γιὰ χάρη σου λοιπὸν θὰ προσπαθήσω νὰ ζωγραφίσω ὅσο πιστὰ μπορῶ τὴν εἰκόνα του μὲ λέξεις.

Δὲν πρόκειται γιὰ κανένα χωριό, σκαρφαλωμένο σὰν ἀγριοκάτσικα σὲ γκρέμνα, οὔτε γιὰ κανένα ἄλλο χαμένο σ' ἀπόκοσμες χαράδρες, μὲ πλατάνια καὶ νερά, ὅπως εἶναι ἡ Μελίδα ποὺ τὴν ἐπισκέφθηκα πέρισυ. Ὄχι. Ἡ ἀγαπημένη μου Μεσσαριὰ βρίσκεται ἀπάνω στὸ δημόσιο δρόμο, σὲ ἀπόσταση τρισήμισυ σχεδὸν χιλιομέτρων ἀπὸ τὴ χώρα. Εἶναι τὸ λεγόμενο «ἀρχοντοχωριό», προσωνυμία δίκαιη, ἂν κρίνουμε ἀπὸ τοὺς πολλοὺς πύργους ποὺ ἔχει, καὶ ποὺ ἄλλοι ὑψώνουν τὰ τείχη τους στὸ γαλάζιο θόλο τ' οὐρανοῦ, γεμάτοι ζωή, κι' ἄλλοι, — ἀλοίμονο! — κεῖτονται σ' ἐρείπια, νεκρωμένοι ἀπὸ χρόνια. Ἕναν ἀπὸ τοὺς πρώτους συναντᾶς, καθὼς μπαίνεις στὸ χωριό, ποὺ φαντάζει πελώριος στὸ ὕψωμά του, καταθλιπτικὸς στὴν ἐπιβλητικότητά του.

Σπίτια πολλὰ μὲ γραφικὴ ἀναρχία στὰ σχέδια καὶ στὸ χτίσιμο, πεντακάθαρα, φρεσκοασπρισμένα, μὲ χαρούμενη ὄψη, σὰν λευκὲς ὀπτασίες, ποὺ ξεπροβάλλουν νεραϊδογεννημένες σ' ἕναν κόσμο παραμυθένιο.

Ἐκκλησιὰ μεγάλη μιά: ὁ Ἅγιος Νικόλαος. Πάντα περιποιημένη, μ' ὡραῖο τέμπλο ἀπὸ γλυπτὸ ξύλο. Καὶ γιὰ γαρνιτούρα τοῦ χωριοῦ, δέντρα ἄφθονα, κῆποι, χωράφια, ἀμπέλια. Μιὰ πληθώρα πρασίνου, ποὺ ξεκουράζει τὸ μάτι καὶ στολίζει τὸν τόπο.

Ὡστόσο πιότερο μ' ἀρέσουν οἱ ταπεινὲς ἐκκλησίτσες, σκορπισμένες ἐδῶ κι' ἐκεῖ στὰ περίχωρα τοῦ χωριοῦ, ἢ καὶ μέσα σ' αὐτὸ ἀκόμα. Εἶναι σὰν κάτι πελώρια ἄσπρα λουλούδια, κρυμμένα ἀπὸ τὰ βέβηλα μάτια, ποὺ τὰ ξετρυπώνεις πότε στρίβοντας κανένα μονοπάτι καὶ πότε πλανώμενος στὰ περιβόλια. Χτισμένες ὅλες ἀπὸ κτηματίες, ποὺ ἔτυχε νὰ βροῦν χωμένη εἰκόνα στὸ χωράφι τους ἀπ' τὸν καιρὸ τῆς σκλαβιᾶς, ἔχουν ἐσωτερικὸ ἁπλότατο: λίγες εἰκόνες μὲ τὰ καντήλια τους ἀναμμένα πάντα σχεδόν, κόποιο μανουάλι σὲ μιὰν ἄκρη καί.., τίποτα ἄλλο. Μὰ πόση κατάνυξη δίνει σὲ κάθε ἀγνὴ ψυχὴ κι' ἡ ὀλιγόστιγμη ἀκόμα παραμονὴ γιὰ τὸ ἄναμμα ἑνὸς κεριοῦ... Πάντα κάτι τέτοια ἐκκλησάκια μὲ συγκινοῦν ἰδιαίτερα.

Τὸ Νεκροταφεῖο εἶναι ἐντελῶς ἀπέριττο, δείχνει σὰν ἐγκαταλειμμένο στὴν πένθιμη τύχη του. Ἡ κοίμηση τῆς Παναγίας, ἡ ἐκκλησίτσα του, ἔχει κι' αὐτὴ ἕνα τέμπλο ἀπὸ γλυπτὸ ξύλο ἐπίχρυσο ἀρκετῆς τέχνης, μὰ σκορφαγωμένο πιά, καὶ μερικὲς παλιὲς εἰκόνες.

Θὰ μποροῦσε ἀκόμα νὰ θαυμάσῃ κανεὶς τὴ μικρὴ βυζαντινὴ ἐκκλησιὰ τῶν Ταξιαρχῶν, χαμένη κι' αὐτὴ μέσ' στὸ πράσινο περιβάλλον της καὶ στολισμένη μὲ παλιὲς δυσανάγνωστες βυζαντινὲς ἐπιγραφές.

Ἡ ζωὴ ἐδῶ περνάει ἥσυχα, μετρημένα, μ' ἀδιάκοπη ἐργασία ποὺ χαρίζει τ' ἀγαθὰ καὶ τὴν ζηλευτὴ ὑγεία στοὺς κατοίκους. Οἱ ἄνθρωποι ὅλοι καταδεχτικοί, φιλόξενοι, μὲ ἀγαθὴ ψυχὴ κι' εὐγενικὰ αἰσθήματα. Παλιοὶ ναυτικοὶ οἱ περισσότεροι, κοσμογυρισμένοι, φέρανε στὸν τόπο τὸν πολιτισμὸ τοῦ ξένου κόσμου, μὰ καὶ διατηροῦν ὡστόσο ἀπαραβίαστα τὰ ἤθη κι' ἔθιμα τῆς γλυκειᾶς μας Ἑλλάδας... Ἡ συντροφιά τους εὐχάριστη, διδακτική. Μαζί τους μπορεῖς νὰ ταξιδέψῃς φανταστικὰ ὅλο τὸν κόσμο.

Δὲν ξέρω τέλος, μικρέ μου, ἂν σὲ «ἱκανοποίησα» μὰ πίστεψε πῶς ἔκανα ὅ,τι μποροῦσα.

Μὲ πολλὴ ἀγάπη

Νάρκισσος

ΟΝΕΙΡΑ ΓΛΥΚΑ

Εἶμαι καθισμένος μοναχός· μου σ' ἕνα βράχο τῆς ἀκρογιαλιᾶς τοῦ Πλωμαριοῦ. Μπροστά μου ξαπλώνεται ἡ θάλασσα γαληνεμένη. Τίποτα δὲν ἀκούγεται. Πάντοῦ ἐρημιά. Ὁ ἥλιος ρίχνει τὶς τσουχτερές του ἀχτίδες, ἐνῶ φυσᾶ ἕνα θαλάσσιο δροσιστικὸ ἀεράκι ἀνάλαφρα, καὶ μόνο τὸ μονότονο πάφλασμα ποὺ κάνει τὸ κυματάκι, ἐρποντας πάνω στὰ χαλίκια τῆς ἀκρογιαλιᾶς, ἔρχεται νὰ διακόψῃ τὴ γαλήνη.

Ἀντίκρυ μου, στὸ βάθος, τὸ Καρὰ-Μπουρνοῦ. Πίσω του φαντάζομαι τὸ γραφικὸ μικροῦλικο Τσανταρλί, τὸ παραλίο Δικελί, τὴ μεγάλη μεσόγειο Πέργαμο. Χωρὶς νὰ τὸ θέλω, σὰν ὄνειρο βλέπω μπροστά μου τὴ μικροῦλα ἐκκλησοῦλα τ' Ἁγη-Γιώργη, ποὺ χρησίμευε καὶ γιὰ σχολειό, τὸ γέρο παπά του, τὸν πάτερ Ἰάκωβο, ποὔταν καὶ δάσκαλος, τὸ σπιτάκι μας, τὴ γελάδα μου τὴ Γεωργία μὲ τὸ μοσχαράκι της, τὴ βαρκοῦλα μου, τὰ παιχνίδια μου...

Βλέπω τὰ χωράφια μας μὲ τὸ σιτάρι τὸ χρυσό, ποὔταν τόσο μεγάλο, ποὺ χανόμουν μέσα καὶ φώναζα τὸ μπαμπὰ νὰ μὲ γλυτώσῃ· τὰ μποστάνια μὲ τὰ δροσάτα καρπούζια καὶ τὰ γλυκόχυμα πεπόνια· τὶς γκαμήλες, τὶς γραφικὲς βωδάμαξες, τὸ μεγάλο σκύλο μου, τὸν Ἄργο, καὶ τὴν ὄμορφή μου γατούλα, ἀπὸ κεῖνες τῆς Ἄγκυρας, καὶ πόσα ἄλλα... Ἔμεινα ἔτσι πολλὴ ὥρα νοσταλγώντας τὰ μέρη αὐτά, ὅπου ἄφισα κάτι ἀπὸ τὸ εἶναι μου.

Σὰν ἀδιάκριτη ὅμως ἦρθε μιὰ κάτασπρη βάρκοῦλα νὰ μοῦ κόψει τὰ τόσο γλυκὰ ὄνειρά μου. Καὶ τότε μιὰ σκέψη γυρεύτοῦσε ἐπίμονα τὸ μυαλό μου: «Θὰ τὰ ξαναιδῶ ὅλ' αὐτά»; σκέφθηκα. Καὶ τ' ἀγέρι τῆς θάλασσας πῆρε τὴ σκέψη μου μακριὰ κι' ἔμεινα χωρὶς καμμιὰ ἀπάντηση.

Ἀστραπόβροντο

Η ΧΙΟΝΟΥΛΑ

Ἡ Προβηγκία εἶν' ἕνα ἡλιόλουστο μέρος ποὺ τὸ χιόνι τοῦ εἶναι σχεδὸν ἄγνωστο. Μιὰ νύχτα ὅμως, ἔγινε μιὰ τέτοια θύελλα κι' ἔριξε τόσο χιόνι, ποὺ ἕνας χωριάτης κι' ἡ γυναίκα του, σὰν ξύπνησαν τὸ πρωί, εἶδαν ὅτι βρισκόνταν σχεδὸν θαμμένοι κάτω ἀπ' τὰ χιόνια.

Ἦταν δυὸ ἀγαθοὶ γέροι κι' ὁ καιμός τους ἦταν ποὺ δὲν εἶχαν παιδιά.

«Ἂν ἔκανα μιὰ κορούλα ἀπὸ χιόνι», σκέφθηκε ἡ γριά, κι' ἀμέσως πῆρε χιόνι κι' ἔφτιαξε ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι. Δὲν τὸ εἶχε καλὰ-καλὰ ἀποτελειώσει σὰν τὸ εἶδε νὰ ζωντανεύει καὶ τ' ἄκουσε νὰ τῆς λέῃ:

— Μαμμά, μὴ βάζεις τόσα ξύλα στὸ τζάκι, δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω τὴ ζέστη.

Σὰν μαθεύτηκε στὸ χωριὸ πῶς ἡ γριὰ ἀπέκτησε ἕνα χιονένιο κοριτσάκι, ὅλοι ἔτρεξαν νὰ δοῦν τὴ Χιονούλα, (ἔτσι τὄβγαλαν).

Τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ τὴν ἀγαποῦσαν ἐπειδὴ ἦταν πολὺ καλὸ κοριτσάκι καὶ τὴν προσκαλοῦσαν συχνὰ νὰ παίξῃ μαζί τους.

Ὅλο τὸ χειμῶνα ἦταν χαρούμενη καὶ γελαστή, μὰ σὰν ἔφτασε ἡ ἄνοιξη, ἄρχισε νὰ γίνεται μελαγχολική καὶ νὰ χλωμαίνῃ.

Δὲν ἀγαποῦσε καθόλου τὸν ἥλιο, πάντα τὸν ἀπόφευγε καὶ προτιμοῦσε νὰ κάθεται κάτω ἀπὸ τὰ σκιερὰ πλατάνια. Αὐτὸ ὅμως ποὺ στενοχωροῦσε τὴ μητέρα της, ἦταν ποὺ τὴν ἔβλεπε διαρκῶς κλαμμένη.

Ἕνα ἀπόγεμα, ἦταν τ' Ἁγη-Γιαννιοῦ, ἄναψαν φωτιὲς καί, κατὰ τὴ συνήθεια, ἄρχισαν τὰ παιδιὰ νὰ τὶς πηδοῦν. Ἔφτασε

κι' ἡ σειρά τῆς Χιογούλας, ἀλλὰ καθὼς πῆγε νὰ περάσῃ πάνω ἀπ' τὶς φλόγες, ἐξαφανίστηκε, καὶ στὰ χέρια τῶν δυὸ παιδιῶν ποὺ τὴν βαστοῦσαν, ἔμεινε ἀπὸ μιὰ στάλα νερό.

(Μεταφρασμένο ἀπ' τὸ Γαλλικὸ)

Ἔρση Δρόσου

ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Νύχτα, μεσάνυχτα. Κάτω στὴ [χώρα
ἠχολογοῦν τὰ σήμαντρα, μὰ τώρα
ἐδῶ στὸ ρημαγμένο τὸ ἐκκλήσι
γύρω γαλήνη ἡ πλάση ἔχει σκορ- [πίσει.

Τὸ χρυσοφέγγαρό μ' εὐλάβεια [τώρα
μπαίνει στὴν ἐκκλησούλα,—ἅγια [ἶναι ἡ ὥρα
ἐτούτη ποὺ ὁ Χριστὸς ἔχει ἀνα- [ζήσει,
δειλὸ-δειλὰ γιὰ νὰ τὸν προσκη- [νήσῃ.

Κοῦδούνια ἠχολογοῦν μέσ' στὴ [γαλήνη,
—εἶναι τὰ πρόβατα ποὺχαν σκορ- [πίσει,—
κι' ὁλόγλυκα σκορποῦν κάποια [ἁρμονία.

Σιμώνουνε στὴν ἐκκλησούλα ἐ- [κεῖνη
καὶ μὲ βελάσματα λένε στὴ φύση: 'Η 'Αγάπη ἀνέστη κι' 'Αγιοσύ- [νη ἡ Θεία!

Αἴολος

ΤΑ ΑΨΥΧΑ

Ὅταν λείψετε λίγες μέρες ἀπὸ τὸ σπίτι σας, στὸ γυρισμὸ σας ποιὸ εἶν' ἐκεῖνο ἀπὸ τ' ἄψυχα ποὺ προσπαθεῖτε (σὰ νὰ ἦταν ἄνθρωπος) μὲ λόγια γλυκὰ νὰ τοῦ ζητήσετε συγγνώμη γιὰ τὴν ὀλιγοήμερη ἐγκατάλειψή;

Λίγοι θἆναι ἐκεῖνοι ποὺ θ' ἀπαντήσουν σ' αὐτὴ τὴν ἐρώτηση Καὶ ξέρετε γιατί: Γιατὶ πολλοὶ λίγοι ἔχουν σκεφθεῖ πῶς τ' ἄψυχα μπορεῖ νὰ πονᾶνε στὴν ἀπουσία σας.

'Ἀκοῦστε με πρῶτα καὶ κατόπι, ἀφοῦ πεισθῆτε ὅτι τ' ἄψυχα ἔχουν τὴ δύναμη νὰ μᾶς φανερώνουν μερικὰ καθήκοντα λησμονημένα, λέτε τὴ γνώμη σας:

Ὅταν γυρίσετε ἀπὸ ἕνα μικρὸ ταξιδάκι καὶ βρῆτε τὸ καλαμαράκι σας πάνω στὸ γραφεῖο ξερό, ἀπὸ τὴν ἐξάτμιση τοῦ μελανιοῦ ποὺ ἔγεινε στὶς λίγες αὐτὲς ἡμέρες τῆς ἀπουσίας σας, δὲν θὰ λυπηθῆτε; Δὲν θὰ πονέσετε γι' αὐτὸ τὸ ἄψυχο ποὺ μοιάζει μὲ φτωχούλι, ποὺ δὲν ἔχει κανένα νὰ τοῦ δώσῃ μιὰ φέτα ψωμί, μὲ ὀρφανούλι ποὺ δὲν ἔχει μαννούλα νὰ τοῦ πλένῃ τὰ βρώμικα ἀπ' τὴ λάσπη ποδαρόκια; Αὐτὸς ὁ καημὸς κι' αὐτὴ ἡ μαννούλα εἶστε σεῖς, ποὺ θὰ καθαρίσετε τὸ καλαμαράκι καὶ θὰ τοῦ βάλετε καινούργιο μελάνι.

Ἡ πάλι, ἂν ἔχετε κανένα ὄμορφο ρολογάκι πάνω στὸ γραφεῖο ἢ σὲ καμμιὰ ἐταζερίτσα, ποὺ ἐαγρυπνᾶ μαζί σας τὶς νύχτες τῆς ἀρρώστειας σας, ποὺ θὰ σᾶς συμβουλεύσῃ τὰ βράδυα τοῦ χειμῶνα, ὅταν μὲ κουρασμένο τὸ μυαλὸ διαβάζετε τ' αὐριανὰ μαθήματα, νὰ ξαπλώσετε στὸ κρεβάτι σας, φέροντας τοὺς δείκτες του στοὺς ἀριθμοὺς 11 καὶ 12 γιὰ νὰ σᾶς δείξῃ πῶς πέρασε ἡ ὥρα,—καὶ βρῆτε αὐτὸ τὸ ρολογάκι σταματισμένο, γιατὶ κανεὶς δὲ νοιάστηκε νὰ τὸ κουρδίσῃ, δὲ θὰ σᾶς φανῇ λυπημένο, δὲν θὰ αἰσθανθῆτε ὅτι οἱ ἀκίνητοί του δείκτες σᾶς παρακαλοῦν νὰ τοῦ δώσετε τὴ ζωή, ποὺ σεῖς ὁ' ἴδιοι ἀφαιρέσατε τὶς μέρες τῆς ἀπουσίας σας, κουρδίζοντάς το;

Ἀνδαλουσία

ΑΛΗΘΕΙΕΣ

(Ἀπ' τὰ Μικρά μου Μυστικά)

— Ποῖον εἶναι κατὰ τὴ γνώμη σας τὸ καλύτερο προτέρημα;

—Ἡ καλοσύνη, ἀτίμητο στολίδι κάθε εὐγενικῆς ψυχῆς.

Ἀφροδίτη τῆς Μήλου

— Ποία εἶναι, φρονεῖτε, ἡ μεγαλυτέρα εὐτυχία εἰς τὸν κόσμον;

— Μὲ ὅσα σοῦδωσε ὁ Θεὸς νὰ εἶσαι εὐτυχῆς—καὶ τὸν πλησίον σου ποτὲ νὰ μὴ φθονῇς.

Σκανδαλιάρα

—Ἂν ἐπιτρέπεται ἡ ἐρώτησις πόσων ἐτῶν εἶσθε;

—Ἂν σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, θὰ μὲ πιστέψετε;

Κυρὰ Κυραλίνα

—Ἔχετε φίλους καὶ φίλας εἰλικρινεῖς;

— Μπορεῖ νὰ ξέρῃ κανεὶς ἄραγε;

Πήγασος

— Ποία εἶναι ἡ πλέον εὐχάριστος στιγμὴ τῆς ἡμέρας σας;

—Ἐκεῖνες οἱ μέρες ποὺ μοῦ φέρουνε γράμματα· ὅταν τ' ἀνοίγω.

Μακντὲφ

— Τί πρᾶγμα θαυμάζετε περισσότερο, εἰς τὴν φύσιν;

— Δὲν βρίσκω τίποτε ποὺ νὰ θαυμάζω περισσότερο ἢ λιγότερο ἀπὸ ἄλλο: Τόση εἶναι ἡ Ἁρμονία!

Ἀγιοῦλι

— Ποῖον ξένον ἔθνος ἀγαπᾶτε περισσότερον;

— Ποιὸς Ἕλληνας εἶναι ποὺ θὰ πῇ, πὼς ἀγαπᾶ ξένο ἔθνος καὶ ὄχι τὴν Ἑλλάδα; Ἀγαποῦμε τόσο τὴν πατρίδα!

Ἀνθοῦλα
Πούλια

ΣΟΝΑΤΕΣ

Παίζει, παίζει ἡ κοπέλα.
Τὰ χέρια της γλυστροῦν στὸ πιάνο, καὶ μελῳδίες σκορπιοῦνται ὁλόγυρα.

Ὁ κόσμος κρίνει: «αὐτὸ ἦταν πολὺ γλυκό, ἐκεῖνο τὸ κρεσέντο ἀνέβηκε σιγά, σιγά, σὰν μιὰ λεπτὴ αὔρα στὴν ἀρχή, γιὰ νὰ καταλήξῃ ὅμως σὰν τὸ δαιμονισμένο ἄφρα».

Κι' ἡ κοπέλα παίζει, κι' αἰσθάνεται μὲ τὸ δικό της τρόπο.

Ἄνθρωποι, νὰ ξέρατε τί κόσμοι ἔχουν ζήσει μέσα σ' αὐτὲς τὶς σονάτες, τί μπόρες καὶ τί γαλῆνες ἔχουν περάσει, τί φουσκοθαλασσιὲς καὶ τρικυμίες ψυχῶν, τί κλάμα ἔχει χυθεῖ, τί παράπονα ἔχουν δυναμώσει μέσα στὰ φόρτε, τί ὄνειρα ἔχουν σβύσει, πόσα δάκρυα ἔχουν κυλήσει ὕστερ' ἀπ' τὰ τελευταῖο πιανίσιμο!

Καὶ κρίνετε, κρίνετε, κυρίες, «ναί, ἦταν ὑπέροχο τὸ τέλος. Ἐκεῖνο τὸ κλείσιμο, σὰν κάτι νὰ ἔπαυνε». Ἔπαυνε, κυρίες μου, μιὰ ἀκόμη παιδιάτικη πλάνη, ἕνα ἀνόητο ὄνειρο.

— Ἐκνευριστικὴ μουσικὴ εἶπατε; Νὰ σᾶς παίξω ἕνα φός.

Δώρα Ἄνθη

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Δάσκαλος: — Πῶς λένε, γαλλικά, τὸ κίτρινο;

Ὁ μαθητὴς δὲν ξέρει. Οἱ ἄλλοι τοῦ ψιθυρίζουν ἀπὸ πίσω.

— Ζών... ζών...

Κι' ἐκεῖνος, θυμωμένος:

— Κύριε, αὐτοὶ μὲ λένε *ζῶον!* Μὰ εἶμαι ζῶον ἐπειδὴ δὲν ξέρω πῶς λέγεται γαλλικὰ τὸ κίτρινο;

Τροβαδοῦρος

***

Ἡ μαμμά: — Τοτό, πάτα τὸ κουμπὶ ν' ἀνάψῃ τὸ ἠλεκτρικό.

Ὁ Τοτός:—Μπά! καὶ φτάνει τὸ πόδι μου νὰ τὸ πατήσω;..

Παινεμένο Ἀντρειωτάκι

***

Στὸ σχολεῖο.

Ὁ Δάσκαλος:—Αὐτὸ τὸ «μέλλει» τί εἶναι;

Ὁ μαθητής, ἀφηρημένος: — Τὸ μέλι εἶναι γλυκό.

Ἔφηβος τῆς Ἄνδρου

***

Τοτός:—Ὁ ἥλιος καὶ τὸ φεγγάρι θἄχουν τὸ ἴδιο κρεβάτι...

Ἡ μαμμά: — Μπά; Πῶς τὸ συμπαιρένεις;

— *Τοτός:* — Νά, ὅταν πέφτῃ ὁ ἥλιος, σηκώνεται τὸ φεγγάρι.

Ξένοιαστος Ἀπάχης

251ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΥΣΕΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Σήμερα, μὲ τὴν ἀρχὴ τῆς Δ' Τριμηνίας τοῦ 52ου διαπλασιακοῦ ἔτους, ἀρχίζει κι' ὁ νέος 251ος Διαγωνισμὸς γιὰ τὶς λύσεις τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων ποὺ θὰ δημοσιευθοῦν στὸ διάστημα αὐτῆς τῆς Τριμηνίας, ἠτοὶ *ἀπὸ τὸ σημερινὸ φυλλάδιο ὡς τὸ τελευταῖο τοῦ Νοεμβρίου.*

Γιὰ τοὺς ὅρους τῆς συμμετοχῆς παραπέμπω στὸ Δ' Κεφάλαιο τοῦ Ὁδηγοῦ τοῦ Συνδρομητοῦ, καὶ γιὰ τὰ Βραβεῖα τῶν διαγωνιζομένων στὸ Ε' Κεφάλαιο. Λύσεις ποὺ στέλνονται *παρὰ τοὺς ὅρους,*—π. χ. σὲ κοινὸ χαρτὶ κι' ὄχι σὲ Χαρτὶ τῶν λύσεων ἀπ' αὐτὸ ποὺ ἔχω ἐπίτηδες στὸ γραφεῖο μου, ἢ δύο φυλλαδίων σ' ἕνα χαρτὶ κτλ. δὲν λαμβάνονται καθόλου ὑπ' ὄψει. **Εἶναι *χαμένος κόπος.*** Ὅποιος λοιπὸν θέλει νὰ διαγωνισθῇ, χωρὶς φόβο νὰ κάμῃ κανένα λάθος, πρέπει πρῶτα νὰ πάρῃ καὶ νὰ διαβάσῃ τὸν Ὁδηγό.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 31 Αὐγούστου 1930

ΜΕ τὸ φυλλάδιο τοῦτο ἀρχίζει ἡ Δ' καὶ τελευταία Τριμηνία τοῦ χρόνου μας. Οἱ τριμηνοι συνδρομηταὶ πρέπει τώρα νὰνανεώσουν τὴ συνδρομή τους. Ἀπὸ τὸ φυλλάδιο τοῦτο ἀρχίζει ἐπίσης καὶ ὁ τελευταῖος αὐτοῦ τοῦ χρόνου Διαγωνισμὸς Λύσεων. Ἀρχίζει ἀκόμα καὶ τὸ καινούργιο μου—ἀλλὰ ὄχι καὶ τὸ τελευταῖο μου φέτος—μυθιστορηματάκι «Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΜΑΣ», ποὺ θὰ σᾶς διασκεδάσῃ πολύ.

Γιὰ τὸ Σῆμα σᾶς εἶπα τὴν ἄλλη φορά. Ὡς σήμερα ποὺ σᾶς ξαναγράφω,—Κυριακὴ εἶναι, χθὲς μόλις βγῆκε τὸ προηγούμενο φυλλάδιο,—δὲν ξέρω πῶς σᾶς φάνηκε ἡ πρότασή μου. Ἐλπίζω ὅμως πὼς τὴν ἐπιδοκιμάσατε καὶ περιμένω τὶς παραγγελίες σας. Θὰ μοῦ στείλετε, σᾶς τὸ ξαναλέω, 25 δραχμὲς ὅσοι θὰ πάρετε τὸ Σῆμα ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου, καὶ 30 δραχμὲς ὅσοι θέλετε νὰ σᾶς τὸ στείλω ταχυδρομικῶς. Δὲν εἶναι καθόλου ἀκριβὸ γιὰ ἕνα τόσο ὄμορφο Σῆμα ὅπως θὰ μᾶς τὸ κάμῃ ἡ *Λορελάϊ,* ἡ Διαπλασοπούλα χρυσοχόος.

Ὁ *Βάτραχος Νο 4* ἀναγνωρίζει τὴν ὑπεροχὴ τῶν κοριτσιῶν. Καὶ μπορεῖ, λέει, νὰ τὴν ἰδῇ ὁποιος θέλει, συγκρίνοντας ἕναν παλιότερο τόμο μοῦ—τοῦ 1925 ἀκόμα—μὲ τὸν φετεινό. Τότε τὰ περισσότερα βραβεῖα τὰ ἔπαιρναν τἀγόρια. Τώρα τὰ παίρνουν τὰ κορίτσια. Καὶ λυπᾶται πολὺ ποὺ τὰ κορίτσια μένουν χωρὶς ἀχεδὸν ἀντίπαλους... Λοιπὸν ἐγὼ νομίζω πὼς βρίσκουν τώρα ἕνα πολὺ σοβαρὸ ἀντίπαλο στὸ πρόσωπο τοῦ *Βατράχου Νο 4.* Ἀκριβῶς γιατὶ ἀναγνωρίζει τὴν ὑπεροχή, καὶ ἀκριβῶς γιατὶ λυπᾶται. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι φιλοτιμήθηκε καὶ θὰ βάλῃ τὰ δυνατά του γιὰ νἀνταγωνισθῇ...

Ἔλαβα τώρατο σου γράμμα, ***Νάρκισσε,*** καὶ χάρηκα πολύ, προπάντων μὲ τὸ εὐχάριστο ποὺ μοῦ γράφεις πρῶτα-πρῶτα. Κι' ὁ κ. Φαίδων διάβασε μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον αὐτὰ ποὺ τοῦ ἔγραφες, καὶ σκέφτεται πῶς θὰ μποροῦσε νὰ σ' εὐχαριστήσῃ. Γιατὶ δὲν εἶναι, λέει, καὶ τόσο εὔκολο νὰ πραγματευθῇ κανένας αὐτὸ τὸ ζήτημα γιὰ παιδιά. Περισσότερα σήμερα δὲν σοῦ λέω. Δὲν ἐπιτρέπει, βλέπεις, ἡ φοβερὴ—ἀλλὰ πάντα εὐχάριστη. ἐ; —γραμματοπλιμμύρα.

Ἂν νομίζῃς, ***Κάσποιε,*** ὅτι τὰ κορίτσια σᾶς ὑπερτεροῦν ἐπειδὴ ἔχουν περισσότερη «ὑπομονὴ καὶ πεῖσμα», εὔκολο εἶναι, μοῦ φαίνεται, νἀναπτύξετε αὐτὰ τὰ προσόντα καὶ σεῖς. Ὅτι φιλοτιμοῦνται ὅμως μεταξύ τους, κι' ἡ μιὰ θέλει νὰ φτάσῃ τὴν ἄλλη, δὲν τό παραδέχομαι γιὰ σπουδαῖο λόγο, γιατὶ νομίζω ὅτι ἡ ἁμιλλα αὐτὴ εἶναι γενική. Δηλαδὴ καὶ τὰ κορίτσια φιλοτιμοῦνται μεταξύ τους, καὶ τἀγόρια μεταξὺ τους, καὶ τὰ κορίτσια μὲ τἀγόρια. Ὅσο γιὰ τὸ γεγονός, ὅτι στὴ Μ. Ἀγγελία σου γιὰ Μ. Μυστικὰ κι' Ἀλληλογραφία ἐσπευσαν νἀνταποκριθοῦν πρῶτα-πρῶτα κορίτσια, νομίζω ὅτι κι' αὐτὸ εἶναι ἔργο ρώμπτωμα τοῦ μεγαλύτερου ζήλου τους γιὰ τὴ διαπλασιακὴ κίνηση γενικά. Μπορεῖ τώρα τἀγόρια νἀνταποκρίνουνται κάπως προθυμότερα στὶς Μ. Ἀγγελίες τῶν κοριτσιῶν ἀπὸ ἱπποτισμό, ἀλλ' αὐτὸ δὲν νομίζω νὰ εἶναι ὁ κυριώτερος λόγος.

Ἀπ' αὐτὰ ποὺ εἰπώθηκαν στὴ συζήτηση περὶ ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν, ἕνα μόνο παραλέγεται ἡ ***Σαπουνόφουσκα:*** ὅτι τἀγόρια, ἅμα φτάσουν 16 χρονῶν, ἀρχίζουν νὰ «μεγαλομανοῦν» καὶ ὅπως λέει κι' ὁ ἱστορικὸς Πολύβιος, νὰ μιμοῦνται τῶν ἀνδρῶν «μᾶλλον τὰ πάρεργα παρὰ τὰ ἔργα»· ἐνῷ ἀπεναντίας τὰ κορίτσια ἀπ' αὐτὴ τὴν ἡλικία ἀρχίζουν τὴ δράση τους καί, μολονότι πνευματικῶς ὀποδεέστερα ἀπὸ τἀγόρια, ἔχουν μιὰ μεγάλη ἐπιμέλεια ποὺ τὰ ὑπερνικᾷ ὅλα... Κι' ἄλλα πολλὰ μοῦ γράφει ἡ ***Σαπουνόφουσκα,*** ἀλλὰ ποῦ τόπος!

Κατὰ τὴ στατιστικὴ ποὺ ἔκαμε ἡ ***Ἔρση Δρόσου,*** ἀπὸ 64 ποιήματα ποὺ δημοσιεύθηκαν φέτος στὴ Σελίδα, 8 εἶναι τῆς ***Φιλόσοφης,*** 6 τῆς ***Κυρᾶς τῆς Θάλασσας,*** 5 τῆς ***Πάνθειας Ἀβραδάτου*** καὶ τοῦ ***Ζάνθιππου,*** 4 τῆς ***Μικρομέγαλης*** κτλ. Καὶ ἀπὸ 163 πεζά, 8 πάλι εἶναι τοῦ ***Ἰουλίου Καίσαρος,*** 5 τῆς ***Ἐγγλεζίτσας,*** 4 τῆς ***Κόρης τῶν Ἀθηνῶν*** κτλ. Συμπεραίνει λοιπὸν ἡ ***Ἔρση Δρόσου*** ὅτι στὰ πεζὰ ὑπερτεροῦν τἀγόρια καὶ προτρέπει τὰ κορίτσια νὰ προσπαθήσουν ὥστε νὰ ὑπερτερήσουν κι' ἐδῶ. (Μὰ ὅλα δικά τους τὰ θέλουν τὰ κορίτσια;..) Καὶ γιὰ τὴν παρομμία ποὺ θύμισε ὁ ***Γόρδιος Δεσμός*** «μακρυὰ μαλλιά, λίγα μυαλά», λέει: «Τώρα τὰ κόψαμε, ὥστε οὔτε αὐτὸ δὲν πιάνει».

«Πόσο κοστίζει τὸ κλειδὶ τῆς «Καλύβας τοῦ μπάρμπα-Τόμ;» μὲ ρωτᾶ ὁ ***Ἀργοναύτης.*** Σὲς τί θὰ τοῦ ἀπαντοῦσατε; Πῶς εἶναι ζήτημα ἂν ἡ καλύβα τοῦ σκλάβου, στὸ χτῆμα τοῦ Λεγκρῆ, εἶχε καὶ κλειδί;...

—"Ετσι κι' ἐγώ, στὴν ἀρχή, τὸ πῆρα γιὰ ἀστεῖο. Ὕστερα ὅμως θυμήθηκα,—καὶ κάποτε σᾶς τὸ εἶπε ὁ κ. Φαίδων,—πὼς ἡ Μπῆτσερ Στόου ἔχει γράψει κι' ἕνα βιβλίο μὲ τὸν τίτλο «Τὸ κλειδὶ τῆς Καλύβας τοῦ μπάρμπα-Τόμ», ὅπου ἐξηγεῖ πῶς ἔγραψε τὸ μυθιστόρημά της κι' ἀπὸ ποῦ πῆρε τὰ μοντέλα τῶν ἡρώων του. Ἀλλὰ δὲν ξέρω πόσο κοστίζει αὐτὸ τὸ βιβλίο, κι' οὔτε εἶναι μεταφρασμένο ἑλληνικά.

Μὴ μετριοφρονεῖς τόσο, ***Πέτρε Ρίνοσαι,*** καὶ δὲν ἦταν καθόλου «ἀρλούμπας» αὐτὸς οἱ βιογραφίες. Ὁ κ. Ε. σοῦ εἶπε μόνο πὼς δὲν κάνουν γιὰ τὴ Διάπλαση, ὅπου συνήθως δημοσιεύονται ἐκτενέστερες βιογραφίες καὶ μᾶλλον τῆς παιδικῆς ζωῆς τῶν μεγάλων ἀνδρῶν. Συμφωνῶ πληρέστατα μ' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις γιὰ τὴν κυλὴ μας ***Σταράτη.*** Γιὰ τὴν ἄλλη ποὺ ρωτᾶς, δὲν ξέρω. Ἔχω πολὺν καιρὸ νὰ λάβω εἰδήσεις τῆς.

Μὰ γι' αὐτὰ καὶ γι' αὐτά, ***Μελαγχολικὴ Ὕπαρξη,*** ποὺ κι' ὅταν δὲν τὰ μαθαίνω, τὰ ὑποπτεύομαι καὶ τὰ φαντάζομαι, ἡ ἰδέα μου ἦταν καὶ εἶναι πάντα, ὅτι τὰ κορίτσια πρέπει νἀλληλογραφοῦν μὲ κορίτσια καὶ τἀγόρια μὲ ἀγόρια. Μόνο Μ. Μυστικὰ καὶ κάρτ-ποστὰλ θὰ μποροῦσαν νἀνταλλάσσουν κι' ἐτερόφυλοι. Τώρα ποὺ ἡ ἀνταλλαγὴ ὅλων αὐτῶν γίνεται κατὰ βούληση μὲ Μ. Ἀγγελίες,— καὶ μπορεῖ βέβαια νὰ γίνεται, γιατὶ εἶναι καὶ καλὰ παιδιά, ἢ μᾶλλον τὰ καλὰ εἶναι τὰ περισσότερα καὶ τὰ κακὰ ἐξαιρέσεις,— ὑπάρχει τρόπος νὰ ἐξασφαλίζεται ἀπ' αὐτὰ ἕνα κορίτσι ποὺ θέλει νἀλληλογραφῇ μὲ «ὅλους-ες»: Κάθε γράμμα, ἴσως καὶ κάθε τετράδιο, ποὺ λαβαίνει, νὰ τὸ δίνῃ τῆς μητέρας της, νὰ τὸ διαβάζῃ πρῶτα αὐτή, κι' αὐτὴ νὰ κρίνῃ ἂν προέρχεται ἀπὸ καλὸ παιδὶ ἢ ἀπὸ κακό. Καὶ στὴν πρώτη περίπτωση νὰ τὸ δίνῃ τῆς κόρης της γιὰ νἀπαντήσῃ, στὴ δεύτερη ὅμως νὰ τὸ ἐπιστρέφῃ στὸν ἀποστολέα ὡς ἀπαράδεκτο. Αὐτὸ δηλαδὴ ποὺ ἔκανα κι' ἐγὼ ὅταν ἡ Ἀλληλογραφία γινόταν διὰ τοῦ γραφείου μου. Λοιπόν, ὁ τρόπος αὐτὸς συμβιβάζει τὰ πάντα, καὶ μερικὲς Διαπλασοποῦλες ποὺ τὸν ἐφαρμόζουν, εἶναι πολὺ εὐχαριστημένες.— Γιὰ τὸ Γρῦφο τοῦ 37 φυλλαδίου ἔχεις δίκιο: εἶναι τῆς ***Μελαχροινῆς Κυπριοπούλας*** καὶ κατὰ λάθος μπῆκε ἀπὸ κάτω τὸ δικό σου ψευδώνυμο.

Ὁ ***Βάτραχος Νο 30*** — μ' αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀναφέρω τώρα;— μοῦ γράφει στὶς 17 Αὐγούστου, τότε ποὺ μεῖς ἐδῶ φηνόμαστε ἀπὸ τὴ ζέστη, ὅτι στὸ χωριό του κάνει τόσο κρύο, ὥστε τὴ νύχτα σκεπάζεται μὲ «τριπλὰ ροῦχα» καὶ τὴν ἡμέρα βγαίνει ἔξω μὲ ἐπανωφόρι. Σωστὸς δηλαδὴ χειμώνας. Ἀλλὰ δὲν τὸν ζηλεύω, κι' ἐμεῖς ἐδῶ τώρα ἔχουμε δροσιές.

Κι' ὁ ***Ἔρημος Μικροσύλης*** μοῦ γράφει ἀπὸ ἕνα χωριὸ τοῦ Ταϋγέτου, 1300 μέτρα ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας. Καὶ μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί θέα, τί δάση καὶ τί... χειμῶνα ἔχει κι' αὐτὸς ἐκεῖ πάνω. Αὐτὸ μόνο νὰ σᾶς πῶ: τὸ νερὸ τῶν βρυσῶν εἶναι τόσο κρύο, ποὺ οὔτε δευτερόλεπτο δὲν μπορεῖτε νὰ βαστάξετε μέσα τὸ χέρι σας! Ὁ φίλος μας ἔχει πάρει καὶ πολλὰ τοπεῖα μὲ τὴ μηχανή του καὶ θὰ μοῦ στείλῃ ἅμα τὰ τυπώσῃ, γιὰ νὰ ἰδῶ πὼς «οὔτε ἡ Ἑλβετία δὲν παραβγαίνει μπροστά τους», ὅπως εἶπε κι' ἕνας ξένος περιηγητής.

Τὸ ***Χιόνι τῆς Ἴδης*** μοῦ ἀναγγέλλει ὅτι αὐτός, ὁ ***Ἀτσίγγανος,*** ὁ ***Παυτοπρόσωπος*** κι' ὁ ***Κρητικὸς Κύκνος*** ἔδρασαν Σύλλογο μὲ τὴν ἐπωνυμία Σ. Ε. Κ. (δηλαδὴ Σύλλογος Ἑνωμένων Κρητικόπουλων). Χαίρω πολὺ κι' εὔχομαι στὸν καλὸ ΣΕΚ κάθε εὐδοκίμησή.

Κι' ἡ ***Ροξάνη Οἰκονόμου*** μοῦ γράφει ἀπὸ ψηλά: 900 μέτρα ἀπὸ τὴ θάλασσα εἶναι τὸ χωριὸ ὅπου μένει τώρα καὶ τί ὡραῖα ποὺ περνᾷ κοντὰ στὸν παπποῦ καὶ τὴ γιαγιά της! Πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα της. Ὁδηγὸ ἔστειλα. Τὸ ψευδώνυμό της ἐνεκρίθη στὸ 306.

Ἡ ***Διάνα,*** μιὰ μέρα ποὺ ἦταν μόνη στὸ σπίτι, σκέφθηκε νὰ γίνῃ ἐξερευνήτρια τῆς... ἀπαθήκης. Καὶ τί νομίζετε πὼς ἀνακάλυψε ἐκεῖ; Παλιοὺς μου τόμους, ἀπὸ τότε ποὺ ἡ μαμμά της κι' ὁ μπαμπάς της ἦταν Διαπλασόπουλα! Φανταισθῆτε τώρα τὴ χαρά της, τὰ διαβάσματα, τὶς συγκρίσεις καὶ τὶς ἀνακαλύψεις της... Δυστυχῶς ὁ χῶρος δὲν ἐπιτρέπει νὰ τὰ πῶ ὅλα αὐτά· θὰ τῆς δώσω μόνο τὴν πληροφορία ποὺ μοῦ ζητεῖ. Ἡ ***Ναυτοπούλα*** ποὺ εἶδε τὴ φωτογραφία της στὸν τόμο τοῦ 1897 καὶ τόσο τῆς ἄρεσε, σήμερα εἶναι ἡ κυρία Ἑλένη Μπαχώμη, ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Ἰονικῆς Τραπέζης.

Ἐδῶ πρέπει νὰ σταματήσω. Κι' ἔχω ἀκόμα μιὰ στίβα γράμματα τόσοσση! Ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ; Στὴ γραμματοπλημμύρα τοῦ καλοκαιριοῦ πρέπει νὰ κάνετε ὑπομονή. Σ' ὅλους θἀπαντήσω.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Βόλτα στὰ ναυαγιὰ» τοῦ ***Βοναπάρτη.*** Ἡ περιγραφὴ δὲν εἶναι τόσο τεχνική, τὸ ὕφος κι' ἡ γλῶσσα ἤθελαν ἀκόμα δούλεμα. (Τὸ ἄλλο κομμάτι τοῦ ἰδίου, χαριτωμένο, ἐγκρίνεται ἀλλὰ θἀλλάξῃ ἡ τίτλος, καὶ θὰ γίνουν καὶ ἄλλα μικρὰ γλωσσικὰ διορθώματα.)

—«Ἕνας ἄδικος θάνατος» τῆς ***Βενετσιάνας.*** Πολὺ θλιβερό, πολὺ πένθιμο, χωρὶς τουλάχιστο τὸ ἀντισήκωμα ἑνὸς ἐξαιρετικὰ καλοῦ γραφίματος. Παρατήρῳ καὶ μιὰν ἀντίφαση: Πῶς ἡ μικρὴ ἀρρωστη «προσπαιόταν πὼς ἦταν καλά, γιὰ νὰ μὴ λυπήσῃ κανέναν ἀπὸ τοὺς δικούς της», ἐνῷ διαρκῶς ἔλεγε «δὲν θὰ ζήσω, τὸ ξέρω», κι' ὅταν ἄπεσε στὸ κρεβάτι, ἔλεγε καὶ ξανάλεγε «θὰ φύγω, θὰ μὲ χάσετε, φεύγω»; — «Τὸ κολόμπι» τοῦ ***Ἐφήβου τῆς Ἄνδρου.*** Κακογραμμένο. «Ἀναγκαζόμεθα μερικὰ παιδιὰ νὰ κάψωμε ἔναρξιν τοῦ κολυμπιοῦ». Δὲν εἶναι καθόλου κανονικὴ αὐτὴ ἡ γλῶσσα. Καὶ τοῦ ποιήματος «Ἡμέρα» πολὺ ἄτεχνοι οἱ στίχοι. Μόνο ἕνα Παιδικὸ Πνεῦμα βρῆκα καλό. —«Σὰν τἀγριο σύνεφα» τοῦ ***Οὐρανίου Τόξου.*** Τὸ ποίημα αὐτὸ ἔχει μερικὲς πολὺ καλὲς ἀτροφές, τὸ σύνολο ὅμως δὲν εἶν' ἐπιτυχημένο. Καὶ μερικὲς ἐκφράσεις δλωσδιόλου ἀδόκιμες. Π.χ. «ὁ βοῦρκος ποὺ ἔχουν τὰ σύννεφα», τὰ σύννεφα «ραίνουν τὸ χῶμα μὲ τὸ σῶμα τους» κτλ.— «Ἀναμνήσεις» τῆς ***Ἀστρης Ἀραπίτσας.*** Παρ' ὅλ' τὸ δημοσιεύσιμο. Ἡ ἔκθεση μὲν εἶναι τόσο καλή, δὲν ἔρχεται τόσο φυσικά, αἰδεμὴ τὸ θέμα μοῦ ἄρεσε πολύ. «Τὸ σπίτι μας εἶναι ἀνω-κάτω, πρόκειται νὰ πᾶμε στὴν ἐξοχή. Σκαλίζω κι' ἐγὼ τὰ δικά μου βιβλία καὶ παιχνίδια, γιὰ νὰ ἰδῶ ποιὰ πρέπει νὰ πάρω μαζί μου». Τί ὡραῖα ποὺ ἀρχίζει, μὲ πόση συντομία καὶ ἀκριβολογία! Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν προχωρεῖ ἔτσι. Ἔχει πρωθύστερα, ἔχει ἐπαναλήψεις, ἔχει καὶ λέξεις περιττές. Αὐτὰ νὰ προσέξῃ καὶ ν' ἀποφύγῃ ἡ ***Ἀ. Ἀ.*** ὅταν θὰ ξαναγράψῃ.—«Οἱ δυὸ φίλες» τοῦ ***Ἀγροκοφίτσου.*** Ἐνῷ εἶναι τόσο συγκινητικὸ διηγηματάκι, κι' ἀληθινό, δηλαδὴ ἀπ' τὴ ζωὴ παρμένο, δὲν συγκινεῖ καθόλου. Κι' ὁ λόγος εἶναι ποὺ δὲν εἶναι γραμμένο τεχνικά. Ἀποτελεῖται ἀπὸ κοινότατες φράσεις, χωρὶς πρωτοτυπία, κι' οἱ περισσότερες εἶναι ἄρρωθμες καὶ ἄμουσες. Κρίμα! Ἐλπίζω ὅμως πὼς τὸ ***Ἀ.*** θὰ μάθῃ γρήγορα νὰ συνθέτῃ καλύτερα. Ὅσο γιὰ τὰ ἄλλα τῆς κομμάτι «Στὴ θάλασσα», αὐτὸ ἔχει καὶ κοινὸ γράψιμο καὶ πολὺ κοινὸ θέμα.—«Νοσταλγία» καὶ «Ἠλιοβασίλεμα» τῆς ***Κρεολῆς.*** Καὶ τὰ δυὸ εἶναι καλὰ ποιήματα ὡς ἰδέες. Ἡ στιχουργία ὅμως χωλαίνει, οἱ στίχοι εἶναι «ἀθάρατα ἄνισοι, ἡ ὁμοιοκαταληξία φυγὰ φτωχὴ ἢ λανθασμένη (μακρυὰ τῆς τσιμὰ τῆς, φαίνεται - σέρνεται). — «Ἕνας μικρὸς μάρτυς» τοῦ ***Μυστηριώδους Προσωπιδοφόρου.*** Ἡ μετάφραση σὲ γλῶσσα πολὺ ἀχανόνιστη. Μόνα τὰ δυὸ νόστιμα ἀνέκδοτα θὰ δημοσιευθοῦν, ἀλλὰ κι' αὐτὰ διορθωμένα. Ἐπίσης ἀπ

τὸ ἔλαβα· μόνο ποὺ ἔπεσε στὴ γραμματοπλημμύρα καὶ θὰ σοῦ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο·) *Γιωαντιαῖον Νάνον* (Ἔλαβα, ἡσύχασε·) *Τρικαλινὸν* (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· ἡ Ἀγγελία κάνει 11 δρ. ὥστε ὀφείλεις δρ. 1.50·) *Ἱππότην τῶν Κύκνων* (δεκτές·) *Κρονοράδινην* (αὐτὸ ἀκριβῶς: στὸ ἑξῆς δὲν θἄχῃς ἕνα μόνο σχολεῖο, ἀλλὰ δύο· γράφε μου ὅσο συχνὰ θέλεις·) *Γαλανομάταν* (καὶ τί πειράζει ἂν ἀπορριφθῇ τὸ πρῶτο ἢ τὸ δεύτερο; θὰ ἐγκριθῇ τὸ τρίτο· τὶς ἀπαντήσεις στὸ Πένταθλο πρέπει νὰ τὶς στείλῃς ὅλες μαζί· τῶν ἄλλων Διαγωνισμῶν μαζὶ ἢ χωριστὰ ὅπως θέλεις·) *Ἐμμ. Ἀντωνίου* (εὐχαριστῶ, ἀλλὰ δὲν δημοσιεύω κομμάτια ἀναγνωστῶν· τοῦ χρόνου, ποὺ θὰ γίνῃς συνδρομητής, μάλιστα· ἐντυμεταξὺ σπούδαζε τὴ γλῶσσα, γιατὶ δὲν τὴ γράφεις τόσο καλά·) *Ἀτσίγγανον* (εὐχαριστῶ πολύ· γιὰ τὸ Σύλλογό σας γράφω παραπάνω· τὶς Λεύκες Λέξεις δὲν τὶς βρῆκες ὅλες σωστά, γι' αὐτὸ πῆρες Εὔφημο Μνεία· καὶ σ' αὐτὸ τὸν Διαγωνισμὸ δὲν ὑπάρχουν τάξεις·) *Ἐντελβάϊς* (δεκτές·) *Βιλέντσιαν* (καλῶς νὰ ἔλθετε· περιμένω ἀνυπόμονα τὸ εὐχάριστο·) *Μυστηριώδη Προσωπιδοφόρον* (θὰ σοῦ πῶ καὶ γιὰ τὸ ποίημα ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρά· τοῦ νὰ τὸ διαβάσω· ἀλλὰ γιατὶ τὰ γράφεις ὅλα μαζί, στὸ ἴδιο χαρτί; καθένα πρέπει νὰ γράφεται σὲ χαρτὶ χωριστό·) *Ναυτάκι τοῦ Θερμαϊκοῦ* (ἔστειλα 10 τετράδια· ἀλλὰ γιατὶ τοῦ χρόνου; ἡ προθεσμία τοῦ Διαγωνισμοῦ καὶ τοῦ Πενταθλου εἶναι ἀρκετὴ ἀκόμα· ἔχεις καιρὸ νὰ λάβῃς μέρος·) *Πλανόδιον* (ἔστειλα· σημείωσα τὴν ἐγγραφή σου στὸ ξεσπάθωμα τοῦ *Σικωνίου* καὶ τοῦ δίνω τὴ μικρὴ αὐτὴ προθεσμία·) *Ἀναστασίαν Καρύδη* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ·) *Νιότην Ἀδάμα* εὐχαριστῶ πολὺ-πολὺ καὶ γιὰ τὸ τρίτο ξεσπάθωμα·) *Ἐλπίδα Ἀπελπισμένων* (χαριτωμένο τὸ γραμματάκι σου· εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα!) *Ρέαν Τσαγκαράκη* (ἐγκάρδια συλλυπητήρια· μὰ ναί, νὰ μπῇς στὴν κίνησή μου, αὐτὸ κάπως θὰ σὲ παρηγορήσῃ·) *Γεώγιον Βουρδουμπᾶν* (ἔστειλα 27ον·) *Ταγκὸ τῶν Ρόδων* βεβαιότατα, τώρα ἔχεις κάθε δικαίωμα·) *Ναπολέόνην* (γράμμα μὲ ἀντίτιμο 5 τετραδίων δὲν ἔλαβα.) *Ρογήρον* (ἔλαβα καὶ τὸ τέταρτο, περίμενε· ἦλθε ἡ μαμμὰ ἀπὸ τὴν Εὐρώπη;) *Κόκκινην Μηλιὰν* (αὐτό, εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα· χαίρω πολὺ· γράφε μου·) *Ἀθηναΐδα Καρακάλου* (στὴν κίνησή μου—Ἀλληλογραφία, Διαγωνισμούς, Μ. Ἀγγελίες, Σελίδα Σ. Σ. κλπ. μπορεῖς νὰ λάβῃς μέρος καὶ χωρὶς νὰ κάμῃς ἡ ν' ἀνήκῃς σὲ Σύλλογο· οἱ Σύλλογοι εἶναι ἄλλο πρᾶγμα, ἀνεξάρτητο·) *Θρίαμβον τῆς Ἰδέας* (θὰ εἶδες βέβαια ὅτι αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα· μετὰ χαρᾶς!) *Πρίγκιπα τῆς Ὀμίχλης* (ἔλαβα κ' ἐπίστωσα τὸ *Μ. Π.* μὲ δρ. 15)· *Σαρδανάπαλον, Μαργαρίταν* κτλ.

Τολμηρὰν Ἀμαζόνα, Ἰνδικὸν Κύκνον, Μελαγχολικὸν Καλλιτέχνην, Γλυκοχάραμα (ἔστειλα).

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 26 Αὐγούστου, στὸ ἐρχόμενο.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ συνδρομηταί μου, ὅταν λήγῃ ἡ συνδρομή των, νὰ τὴν ἀνανεώνουν ἀμέσως, χωρὶς νὰ μὲ ὑποβάλλουν εἰς τὸν κόπον καὶ τὸ ἔξοδον νὰ τὸ ὑπενθυμίζω στὸν καθένα ἰδιαιτέρως. Ἡ ἔγκαιρη ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς εἶναι τὸ πρώτιστον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΡΧΗ τοῦ 25ου Διαγωνισμοῦ. Τοῦ φυλλαδίου τούτου αἱ λύσεις εἶναι δεκταὶ μέχρι 6 Νοεμβρίου.

570. Λεξίγριφος

Χώρα στὴν Ἀσία
Καὶ μ' ἀντωνυμία
Κάποια Κόρη ἀρχαία
Ἔκαμαν ὡραία,
Ἀλλὰ δίχως ἔννοια...
Εἶναι μαρμαρένια.

Ἄγνωστη

571. Λογοπαικτικὸς Λεξίγριφος

—Καρπέ, ποῦ πρέπει νὰ σὲ βρῶ
Καὶ πόλη νὰ σὲ κάνω;
—Σ' ὅποιο νησὶ κι' ἂν πᾶς, θαρρῶ,
Δὲ θέλεις παραπάνω.

Βαλέντσια

572. Στοιχειόγριφος

Σὲ συγγραφέα μεγάλο
Γνωστό μας, ἀλλὰ Γάλλο,
Στοιχεῖο ἂν προσθέσης
Στὸ τέλος του, ἀρκεῖ
Μιὰ πόλη ἑλβετική
Εὐθὺς ν' ἀποτελέσῃς.

Δικηγορίνα

573. Αἴνιγμα

Ἀπὸ τὴ γῆ μὲ βγάζουνε
Καὶ ὀρυκτὸ μὲ λένε,
Φυτὰ μ' ἐμὲ γιατρεύουνε
Καὶ κάποτε μὲ κλαῖνε.
Κι' ὅμως ἡ λέξη μου ψηλὰ
Τὴ σκέψη σου ἀνεβάζει
Κι' ὅλα τὰ ὡραῖα, τὰ καλά,
Τὰ ἔξοχα ἐκφράζει.

Κόρη τῶν Ἀθηνῶν

574. Δικτυωτὸν

* * * * * * * =Ἤπειρος.
* * * *
* * * * * * * =Κράτος.
* * * *
* * * * * * * =Πρώην βασί-
* * * * [λισσα.
* * * * * * * =Ρῆμα.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ἀφροδίτη τῆς Μήλου

575. Κρυπτογραφικὸν

1234567839=Συγγραφεύς
9476 =Σύμβολον τέχνης.
8476 =Μέλος
4167839 =Δεύτερος
56769 =Πόλις [λόσοφος
6784569 =Πυθαγόρειος φι-
7316239 =Υἱὸς ἡμιθέου
874939 =Μέταλλον
916739 =Ἰχθύς

Αυσέχαρτο

576-580. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων διὰ δύο συμφώνων συναπτῶν καὶ πάντοτε τῶν ἰδίων, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

δάσος, ἀγών, γυνή, Ἄδως, νίκη.

Ἐθνικὴ Πίστις

581. Ἀκροστιχὶς

Τὰ δύο πρῶτα γράμματα ἑκάστης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν κατὰ σειρὰν ἀρχαῖον βασιλέα:

1. Ζῶον ἄγριον· 2. Ἀρχαῖος στρατιωτικὸς καὶ νῦν ἐκκλησιαστικὸς τίτλος· 3. Νῆσος τῶν Κυκλάδων· 4. Σύγχρονος ἕλλην ποιητής· 5. Στοιχεῖον τοῦ σκελετοῦ.

Πολύφημος

582. Μικτὸν

μ - ΣΟ - μ - ΣΟ

Περιπλοκάς

583. Γρίφος

```
o          ς'
o   o          ς'   θε θε θε
o   o   λο Ν   τὸ   θε θε θε   ὃν
o   o          ς'   θε θε θε
o          ς'       θε θε θε
```

Μοιραῖο Ἀκρογιάλι

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκησ. τοῦ φύλ. 25

350. Μορμολύκιον (Μορμώ, Λύκειον).— 351. Σκῦρος-Κῦρος.—352. Ὄνος-ὄρος.—353. Ὁ Κότος, ἡ κότα.

354.
```
ΑΧΑΙΑ
 ΙΠΠΟΣ
ΝΙΦΒΗ
ΑΙΛΛΗ
 ΜΗΛΟΣ
  ΚΩΝΟΣ
   ΝΕΡΩΝ
```

355. ΣΤΥΜΦΑΛΙΑ (Τυφλίς, ὕψωμα, Μυσία, φάσμα, Ἄλυς, Λαμία, Ἰταλία,—356-360. Λονδῖνον, Βόλγας, Κασπία, Χιλή, Κρᾶδις.—361. Η - ΟΥ - ΑΟΥ = *Μή μου ἄπτου* (Ἥρα, Ὀδυσσεύς, Ὑπάτη, Ἀγησίλαος, Οἰδίπους, Ὑδράργυρος).—362. *Μισεῖ τὰ περιττὰ* (μ' εἰς ἦτα περὶ τᾶ.)—363. Bistouri (bis, tour, 1)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχὺ δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1. Ὁ χωρισμὸς στίχος δρ. 3. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλᾶ. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

/ Α' — 722 /

Ἀνταλλάσσω γραμματόσημα· στείλατε, Δ/σις: (Α'—646). Ναουσόπαιδα

/ Α' — 723 /

Ἱδρύθη ἐν Εὐβοίᾳ Σύλλογος ὁ «ΠΑΝΕΥΒΟΙΚΟΣ». Σκοπός: Ἀποκαλύψεις, διαγωνισμοί, ξεσπάθωμα. Ζητοῦνται μέλη καὶ ἀντιπρόσωποι. Δ/σις: Ζαχαρίαν Κοέν, Ἡφαίστου 19 (Ἀπ. Π.) Χαλκίδα. Διοικητικὸν Συμβούλιον: Πρόεδρος Κριεζώτης, ἀντιπρόεδρος Τρικεφαλὸς Βαΰδδας. Γραμματεὺς Βάσιμητης, Ταμίας Νεόφυτος.

/ Α' — 724 /

Παρακαλοῦντες στὸ Διαπλασόκοσμο χαίρετᾶ καὶ ζητῶ Ἀλληλογραφίαν. Δ/σις: Σ. Ἀλεξίου, Ἡράκλειον, διὰ: Ἰζιτζικάκι

/ Α' — 725 /

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, φαίνεται ὅτι κι' ἐγὼ εἶμαι θῦμα τῶν ἀδικοκαρέκλων τῆς Διάνας. Τάκη, Λάκουρα, νὰ περιμένω: Δ/σις ἀλλάζει: Γράψατε Ἰζένη Ἀργυρίου, Τοσίτσα 26, Ἀθῆναι.

Ξένοιαστος Ἀπάχης

/ Α' — 726 /

Ὅλοι! Βοηθῆστε μας στὴ σκέψη τοῦ Ντέρη φυλλάδ. 380. Πῶς πάει ἡ φαλάκρα σου, Νῖκο Κατσιώτη; μὲ ξέρεις;

Ξένοιαστος Ἀπάχης

/ Α' — 727 /

Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μὲ ὅλους ἐς. Δ/σις: Ε. Λαναρᾶ, Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ 2, Θεσσαλονίκην, διὰ:

Ἰσμήνη

/ Α' — 728 /

Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά. Δ/σίς μου: Ντίνον Καλογερόπουλον, Τροίας 4, Ἀθῆνας, διὰ: Γαβριὰν

/ Α' — 729 /

Ἀμπετιανὲ Πολίτα, θέλεα ν' ἀλληλογραφοῦσαμεν, ἀλλὰ εἶσαι μωρό. Ἐντούτοις σὲ σεβόμεθα, μωρό μου, ὡς τὸν μόνον ἐπίσημον ἀντιπρόσωπον τῆς πολιτείας σου στὸν Διαπλασόκοσμο. Ἑλληνικὴν Θάλασσαν εὐχαριστῶ διὰ τὴν πρόταση τῆς, ἔστειλα. Γλυκεία Ἑλλάς

/ Α' — 730 /

Διαπλασόκοσμε, γνωρίζεις ὅτι ἡ Διάνα διαβάζει Σουρῆ!; —«Δυανδρία», μήπως εἶσαι ταμίας μου ἢ κηδεμὼν μου; ἔτσι μοῦ ἀρέσει ἐμένα!.. ἐνδιαφέρεσαι;; —Γόρδιε Δεσμέ, τὸ τονίζω: ΕΙΣΑΙ ΑΝΑΞΙΟΣ!! δὲν λέγομαι Μαυρίδης (Σημ. Διαπλ. Ἀλλοιῶς λέγεται). —Παρακαλῶ τὸν Ταρζὰν καὶ ἀδελφήν του νὰ καθορίσουν τὴ θέση τους ἀπέναντί μου εἰδ' ἄλλως...

Δὲν Ζουάν

/ Α' — 731 /

Ἰουλιέττα Ρωμαίου, γράψτε: Ἄρην Μακρῆν, Ἑρμοῦ 66, Βόλον. Θ' ἀπαντήσω. Ντίνος Αὐγερίτης

/ Α' — 732 /

Α. Π. Α.

Ἱδρύθη ἐν Ἀθήναις Σύλλογος ἀποτελούμενος ἀπὸ τοὺς παλαιοτέρους συνδρομητὰς τῆς Διαπλάσεως μὲ κύριον σκοπὸν τὴν διάδοσιν αὐτῆς.

Ὅντος ἐπιδιώκει τὴν συνένωσιν ὅλων τῶν Συλλόγων καὶ ὁλοκλήρου τοῦ Διαπλασοκοσμου εἰς ἕναν ἑνιαῖον καὶ ἰσχυρὸν τοιοῦτον ἀποφεύγων κατὰ τὸ δυνατὸν πᾶσαν χρηματικὴν ἀποστραγκιαν ἀπὸ τὰ μέλη του, ἐμπνεόμενος δὲ μόνον ἀπὸ εὐγενῆ ἰδεαλικὰ καθ' ὅσον ἄλλωστε εἶναι οἰκονομικῶς ἀνεξάρτητος.

Ἡν Διοίκησίν του ἔχουν ἐπτὰ μέλη. Γίνονται δεκτοὶ εἰς τὴν διοικοῦσαν ἐπιτροπὴν οἱ διαβάντες τοὺς τίτλους τοῦ «Δοκίμου» καὶ «Μέλους» καὶ οἱ δεικνύοντες ἐξαιρετικὴν δράσιν.

Διὰ τοῦ πρώτου διαγωνισμοῦ Μ. Μ. ἀρχομένου ἀπὸ τῆς παρούσης Δημοσιεύσεως γίνονται δεκτοὶ ὡς «Δόκιμοι» οἱ 50 πρῶτοι κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας.

Ἕκαστον μικρὸν μυστικὸν δέον νὰ συνοδεύεται ἀπὸ Δρχ. 5 διὰ ταυτίσεις ἀπαντήσεων.

Γενικὴ διεύθυνσις: Πατησίων 65 Ἀθήνας, διὰ Σύλλογον Α.Π.Α.

Ὁ τῶν δημοσιεύσεων
ΣΝΟΟΥΝΤΕΝ

/ Α' — 733 /

ΙΕΡΑ ΕΞΕΤΑΣΙΣ

ΠΡΟΣΟΧΗ!!!

Πειδὴ θὰ μᾶς γράψῃ τὸ μεγαλύτερον καὶ τὸ ἐξυπνότερο ψέμμα.
Συμμετοχὴ δίδραχμος.
Προθεσμία μέχρι 15ης Ὀκτωβρίου.
Α' ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ΦΩΤΟΓΡ. ΜΗΧΑΝΗ KODAK

Ἐκτὸς αὐτοῦ θὰ δοθοῦν ἄλλα 5 βραβεῖα μικροτέρας ἀξίας.

Τὰ ψέμματα τὰ ὁποῖα θὰ βραβευθοῦν θὰ δημοσιευθοῦν. Παρακαλοῦμε νὰ εἶσθε ὀλιγόλογοι.

Ὅσοι θέλουν στὸ διαγωνισμό μας
νὰ λάβουν μέρος
Πρέπει νὰ προφθάσουν πρὶν νὰ πάρῃ [τέλος
Κι' ὁποιος τὸ μεγαλύτερο ψέμμα γράψῃ
Τὴ φωτογραφικὴ μηχανὴ θ' ἀρπάξῃ.

Ἐμπορός, Διαπλασόπουλε, περιμένουμε ἀπὸ ὅλους-ες.—Δ/σις: Ναπολέοντα Δαρδούφα, Καλαμιώτου 10 Β, Ἀθῆναι.

Κόκκινε Κρίνε, Νιόπη Ἀδάμα, ἐπιστρέψατε κατεπείγοντα ἢ ἀπαντήσατε.

/ Α' — 734 /

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΖΕΦΥΡΟΥ

Προκηρύσσω λογοτεχνικὸν διαγωνισμὸν μέχρι 1ης Ὀκτωβρίου.

ΘΕΜΑ: Ἐλεύθερον ἐν εἴδει πεζοῦ ἢ ἀπηγήματος μέχρι δύο κόλλες διαγωνισμοῦ. Συμμετοχὴ δεκάδραχμος.

ΔΩΡΑ: 1ον Μία φωτογραφικὴ μηχανὴ KODAK. 2ον Ἕνα κουτὶ μαστίχες ἀξίας 100 δραχμῶν. 3ον Ἕνα βιβλίον τοῦ Παπαδιαμάντη.

Γράψτε: Β. Καπράλον, διὰ Ζέφυρον. Νάξου 11 Ἀθήνας.

Καλῶ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα ἐς.

ΖΕΦΥΡΟΣ

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι